

Suriye tarafından
Bir hücumu
Uğramamak için

Eğer Ortasarkıdaki ve Filistin'deki İngiliz kuvvetleri Suriye vuku bulabilecek bir iman taarruzunu kat'iyetle tardedebilir bir vaziyette bulunuyorlarsa, bizim Suriye'de hususi tedbirler almağa hacet kalmaz.

Yazan: Hüseyin Cahit YALÇIN

Almanya ile normal münasebetlerimizin devam etmesi ve vesile düştükçe Alman hükümeti tarafından Türkiye hakkında dostane hissiyat ibraz olunması bizim kenimiz için bir Alman istilasından masun görmemizi icap edemez. Evvelce Avrupa kıtasından gelmesi beklenen istilân şimdi cenup hudutlarımızdan vuku bulması beklenen istilân şimdi cenup hudutlarımızdan vuku bulması ihtimali yüz göstermiştir. Almanyamın Suriye ve Irakı zaptetmesi Türkiyeyi her taraftan Alman silâhlarıyla kusatacak, harici dünyadan tecrit edecek ve tamamen Alman nüfuz ve tehdidi altında bırakacaktır. Artık bundan sonra Türkiye'nin rahat, emin ve müstakel bir halde yaşaması tamamen Almanyamın lütfine ve keyfine kalmış olacaktır. İşte bugün böyle bir vaziyet ile karşılaşmış bulunuyoruz.

Böyle bir realite karşısında, Türk vatanının emniyeti ve istikbalini yalnız Almanyamın dostluk, teminatına bağımlı bırakmağa imkân var mıdır? Buna evet diyebilecek bir Türk vatanperveri tasavvur edemeyiz. Şu halde, ne yapmalıyız? Şimdilik sadece bir ihtimalden ibaret gibi görünür Suriye ve Irak istilânını izam ve mübalege ederek Almanyaya ile münasebetlerimizi bozmak mı lâzım? Bu da mânasız ve yersiz bir hareket olur.

İlk yapılacak tedbir olarak, Suriye ve Irak hudutlarımızın tahkimini ve oralarda müstakbel bir cephenin kuvvetli surette teşekkülü için lâzım gelen hazırlıklara tevessül edilmesi şeklinde düşünülebilir. Fakat lüzumlu ve faydalı bir şey düşünmekle yapabilmek arasında uzun bir mesafe vardır. Zaman, maddî imkân gibi âmillerin oynayacağı rolü hesaba katmak lâzımdır. Kendimizi dört beş cepheden vukua gelebilecek bir hücumu mukavemete hazırlamayış düşüncesinden ziyade her şeyden evvel cenup hudutlarımızdan bir istilâyı uğramamak çarelerini temin etmeğe bakmalıyız.

Bu çareleri ararken, İngilizlerin ve Fransızların da meselede bir sözlere olmak icap edeceğini düşünmekten işe başlamak mânasız olur.

Eğer Ortasarkıdaki ve Filistin'deki İngiliz kuvvetleri Suriye vuku bulabilecek bir Alman taarruzunu kat'iyetle tardedebilir bir vaziyette bulunuyorlarsa, bizim için Suriye'de hususi tedbirler almağa hacet kalmaz. Binaenaleyh, en evvel müttefiklerimizin bu bakdaki noktai nazarlarını sarahatle anlamağa ihtiyaç vardır.

Aynı zamanda, Fransızların da ne fikirde olduklarını vakit geçirmeden sorup öğrenmek teşkil ediyor. Almanlar Suriyeyi istilâ etmek isterlerse Fransızlar ses çıkarmayacaklar mıdır? Bir protesto ile iktifa mı edeceklerdir? Yoksa Alman is-

tilâsını iyi karşılayacaklar ve onlara yardım mı edeceklerdir? Yahut Alman istilâsına karşı silâh ile mukavemet edecek mâni olmağa mı çalışacaklardır?

Vichy hükümetinin tuttuğu yol Fransızların Almanlarla müstakel hareket etmelerini bütün bütün imkân haricinde göstermez. Belki İngiltereye karşı bir Berlin - Vichy ittifakını bile göreceğiz. Bu uzak bir ihtimal olsa da Fransızların Suriyeye vuku bulacak bir Alman istilâsına hayırhah ve müstehzi bir seyreki sifatiyle lâkayt kalmaları çok meluzdur. General Dentz'in, Vichy'den verilecek emre muhalefet ederek Almanlarla Suriye'de bir mücadelede kalkışacağını hiç zannetmeyiz.

Fakat bütün bu mütealemler indi bir tahmin olmaksızın ileri geçemez. Hakikati Fransız resmi makamlarının ağzından öğrenmek lâzımdır. Eğer bu makamlar Fransızların icabında Alman istilâsına silâh ile mukavemet edeceklerini temin edersen Türkiye'nin müteakik bulunması ve Suriye hudutlarında askerî mülahazaların emredeceği nisbette bir tahşidat yaparak hazır durması kâfi değildir. Fakat bir Alman istilâsı karşısında Fransızların hiç bir şey yapamayacakları ve Ortasarkı İngiliz kuvvetlerinin de



General de Gaulle Suriyeyi işgale başlayan bir Hür Fransız kıtasını teftiş ederken

Yeni Yıl Bütçesinin
müzakeresi başlıyor

Bütçe 300 milyon lirayı geçecek

Ankara, 21 (a.a.) — 1941 yılı bütçesi bugün Büyük Millet Meclisi heyeti umumiyesine tevdi edilmiş bulunmaktadır. Pazartesi gününden itibaren mü-

Atatürk'ün Hayatından
Yazılmamış Hatıralar

19 Mayıs'tan evvel

İzmir ve havalisinin
işgali üzerine

Yazan: Cevat Abbas Gürer

— 7 —

Kumandanım vaziyeti renk vermeden iyi idare etmişti. Ve Mehmet Aliye nüfuzla güzel tesirler yaratmıştı. Mehmet Ali ayrılırken ertesi günü Serki Doryanda şerefine ve reçeği bir öyle meğni lütfe kabul etmesini kumandanımdan rica etti. O da kabul etti. Hatırlımda krakığma göre Refi Cevat ta bu yemekte hazır bulunmuş. O da bugünler içinde Atatürk'ün evine gelmiş ve saatlerce kalmıştı. Şakir Paşaya vaki izahat (Sonu sayfa 5 sütun 1 de)

yalnız başlarına muvaffakiyet temin edemeyecekleri anlaşılırsa, Türkiye hiç tereddüt etmeden Suriyeye girmek ve emniyet tedbirlerini almak mecburiyetindedir.

Bu emniyet tedbirlerinin esas geçevesi şu olabilir: Suriyede müstakel ve hür bir millî cümhuriyet teşkil; bu müstakel Suriye devleti ile bir ittifak muabedenesi akdi. Bu ittifakın şukulu derecesi ve şekli bittabi Suriye milletinin göstereceği arzuya bağlıdır. Fakat her halde Türkiye ile müttehit veya mütefik bir Suriyenin mevcudiyeti tahakkuk etmeli ve buraya tecavüzün Türkiye'ye tecavüz olduğu anlaşılmalıdır.

Sırf Türk vatanının hayatı menfaatlerini temin bakımından yapılacak bir işin Alman dostlarımızda bir infial tevilit etmesine ihtimal vermeyiz. Çünkü şimdiye kadar kaç defa bizi Suriyeyi istilâyı onlar davet ettiler. Biz istilâyı kabul etmiyoruz, fakat Suriyeyi "kapitalist" ve "plotokrat", bir emperyalist devletin elinden kurtararak istiklâlîne kavuşturmuş oluyoruz. Binaenaleyh, bu hâdisenin dost Almanyada gençlikle karşılanmasını ümit etmek pek mantıklı olur!

Bu tedbirin mahzur ve faydalarını ayrıntı ile tedkik ederiz. Hüseyin Cahit YALÇIN

Almanlar

Giride dün de 7000
paraşütçü indirdi

Harp her tarafta devam ediyor. Bir kısım paraşütçüler imha edildi

Girid'in işgali kolay olacak mı?

Kahire, 21 (a.a.) — Girid üzerine Pazartesi günü yapılan şiddetli bir hava bombardımanından sonra dün başlayan Alman taarruzu beklenmekte idi. General Freyberg'in baş kumandanlığı tayini ve ada müdafaa-sının takviyesi müttefiklerin hazırlıklarını gösteren alametlerdi.

Girid, kıt'aya yakın bulunması sebebiyle düşman için çok büyük bir tehdit teşkil etmektedir. Felakati çok müşkildir. Deniz kuvvetinden mahrum olan Almanya ancak havadan nakledecek kıt'alarla hareket etmesi icap eder. Adada iniş sahaları yoktur ve arazi çok dağınıktır. Bu hal ise Almanyayı paraşütçülerle iş görmek zorunda bırakıyor. Elverişli olmayan araziye daha kolaylıkla inebilen plânörlerin kullanılmasını beklenmedik bir tedbir (Sonu sayfa 5 sütun 4 de)

RESMÎ
HARP
TEBLİĞLERİ

Fransız Resmî Tebliği
Roma, 21 (a.a.) — İtalyan umumî karargâhının 350 numaralı tebliği:

Şimalî Afrikada Sollum cephesinde ve Tobruk civarında mütakabil keşif faaliyeti olmaktadır. Bir çıkış hareketi yapmağa teşebbüs eden düşman insanı (Sonu sayfa 5 sütun 6 da)

HARP
VAZİYETİ
Giride karşı

YAZAN:
Emekli General
Kemal Koçer

Almanlar Ege ve Yunan denizi kıyılarına hâkim olur olmaz, birbiri ardınca adaları hava ve deniz yolları ile işgale teşebbüs etmişlerdir. Müdafaa-sız adalar kolaylıkla ele geçirilmiştir ve Almanlar ilerlere geniş adımlar atmak için yeni denemeler de yapmışlardır.

Altı yıl önce bir askerî mecmuadaki yazılarında orduların uçmak muvaffakiyetlerini tebarüz ettirmiştim. İki yıl evvel de Yeni Sabah'da (Sonu sayfa 4 sütun 4 de)

Suriyenin
işgaline
başlandıHür Fransızlar
hududu geçtilerBir Fransız
alayını Hür Fransızlarla birleştirdi

Fransız tayyarecileri de öbür tarafa geçiyorlar

Londra, 21 (a.a.) — Müstakel Fransız ajansına Suriye hududundan gelen bir telgrafa göre, hür Fransız kuvvetleri, Suriyeye girmişlerdir. Bu telgrafın ilâ veten bildirildiğine göre, Suriyede Fransız kıtalarında müşahede edilen şiddetli aksüfamel emareleri, hür Fransızlara, belki de müzaheret göreceklere (Sonu sayfa 5 sütun 4 de)

Irakta şiddetli
çarpışmalar

Esir edilen Iraklılar altı tırlıklarını söylüyorlar

Şam 21 (a.a.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Bağdaddan öğretilmişine göre, lağih hava kuvvetleri açık bir şehir olan Musulu bombardıman ederek sivil halk üzerine mitralyözle ateş açmışlardır. Bir çok kimseler ölmüştür. İngiliz (Sonu sayfa 5 sütun 5 de)

İngilizler

Dük D'Aoste'yi
tahdir ediyorlar

Londra, 21 (a.a.) — Dük D'Aostanın ve emrindeki kataların teslim olması Habesistan mübarresesini bilkuvve sona erdirmektedir. Fakat bu teslimiyete tekaddüm eden İtalyan mukavemeti İtalyan askerlerinin evsaf ve yığılmasına ve şeflerinin azimkârlığına şeref verecek mahiyettedir. (Sonu sayfa 5 sütun 5 de)

Meriç üzerindeki
köprüleri tamiri
tetkik olunuyor

Ankara, 21 (a.a.) — Haber aldığımız göre, Sivilingrad - Uzunköprü demiryolu üzerindeki köprülerin tamir edilmesi ve bu demiryolunun Türkiye Devlet Demiryolları idaresi tarafından muvakkaten işletilmesi hakkında Dimetokada teknik müzakereler cereyan etmektedir.

Bir hezime-
tin tarihçesiFransızların mu-
kabil taarruz
teşebbüsleri

22 Mayıs

Mayısın 22 inci günü mutasavver bütün kuvvetlerin istikrarile harekâta henüz başlamamış olmakla beraber birinci Fransız ordular grubu kendini düşmanın tasvikiinden kurtarmak için bazı teşebbüslerle bulunmuş, bir takım manevralara baş vurmuştu.

Birinci Fransız ordusu (Flandres) de tedafül vaziyetini ve mevkîini muhafaza ederken sağ kanadındaki İngiliz kıt'aları, (Picardie) yayıllarından başlayarak (Arras) muntakasını düşmandan temizlediler.

Daha sağa doğru (Sensée) üzerinde bulunmakta olan silâh (Sonu sayfa 2 sütun 2 de)

Atatürk'ten Millî Şefe



Bayrak teslim edilirken

Geliyor: Bayrağımız elde, alevler saçarak,
Geliyor: Ruh gibi, rüzgâr gibi, gollar açarak!
Geliyor: Çarpınarak neş'eli bir kuş, geliyor,
"Ebedî Şef Atatürk Sembolü", olmaş geliyor!
Geliyor: Rengi, vatan ufkuna kandan tendir,
Geliyor: Dikkat edin siz; Ebedî Şeftendir!
Yirmi milyon, bakınız, tek yürek olmuş, geliyor,
Yüce Millî Şefe bir ruh olarak yükseliyor!..
Öpüyor, Devleti en üstte tutan elleri bak;
Öpüyor: Uğruna can verdiğimiz Albayrak!..

Yüce Başbuğun önünden geçiyor bir mâzi:
O büyük kahraman evlât, o büyük baş; Gazî!

Gösterinden taşınan hatıralar, hatıralar...
Kahraman Dumlupınardan ebedî izler var:
Ordu... Bir genç anamın çektiği yağış kağıtı,
Böyle kurtardı bu şefler bu vatan toprağını!

İnönü, işte hazırlarda eğilmiş başlar,
İnönü, çevrene bir bak.. Koca bir millet var!..

İnönü, emrini milyonlarımız beklemede!
Ninomiz, oğlumuz, ordun, karımız beklemede!..

Dün, yakarkon Atamız gurda zaferden bir ateş,
İnönü'den doğuyor gurda bugün şanlı güneş!

İnönü'den geliyor, ruhları sarsın bu gurur,
İnönü'den gelen itham yeni kudret doğurur!..

İnönü, bekliyoruz parmağının emrini biz,
Bir işaret yetişir: Olsa ölümler gideriz!..

Hele ver emrini, ey kahraman asker, İnönü,
Nasıl aydınlanıyor, gör: Yeni tarihin önü!

Ankara 19 mayıs 1941 M. Faruk Gürtenca

FIKRA

Bağdad'a Vali
elmanın tek şartı?

Yazan: Aka Gündüz

Harunürreşit ile hokkabaz Câhiz'in arasında geçen hâdiseye de belki bu yüzden meşhurdur. Halifenin vezirleri ötedenberi Câhiz'dan şikâyet ederlermiş.

— Sultanımız! Bu Câhiz kulunuz hiç tuvaletine itina etmiyor. Dört karış sakal ile perişan bir halde sokaklarda dolaşiyor. Ne söylesek kâr etmiyor. İnat için sakalını daha karma karışık edip uzatıyor.

— Onu bana gönderiniz.

Câhiz sultanın huzuruna çıkar.

— Ya Câhiz! Karar verdim, seni bir yere hâkim tayin edeceğim. (Not: O devirde vahilere hâkim derlermiş.) Dile benden hangi vilâyeti dilerdin.

— Sağlığını dilerim sultanım!

— Hayır! Mutlaka hâkim olacaksınız. Söyle bakalım nereye hâkim olmak istersin.

Câhiz işi çakar. (Peki) deso sakalına makas vurdurması kılığna çekti düzen vermesi lâzıma gelecek, onu da istemiyor. Hemen diz çöküp yeri öper, der ki:

— Sultanım! Ferman senin. Madem ki beni hâkim ediyor, sun, lütfet de sakalına hâkim olayım!

Asıl fikra bu değil. Bunun bir de merhum Talât Paşa ta'afından inşa ve inşad edilmiş başka bir olmuş fıkrası vardır: İstanbulda oturan, devlet kesesinden saltanat süren Mekke şeriflerinden birisi. Bu zat İttihâatçılara muhalefeti ile de tanınmıştır.

Talât Paşa da o zaman dahîliye nazırdır. Şerif bir gün nazır Talât Beyi ziyaret eder. Biraz sından bundan konuştuktan sonra der ki:

— Nazır beyefendi, işittiğime göre Bağdad valiliği açılacaktır. Beni Bağdad valisi tayin eder misiniz?

(Sonu sayfa 5 sütun 7 de)

Sıvasta kültür faaliyetleri ilerliyor

Belediye garajı temellerinde Selçukilere ait altın bulundu

Sivas, (Husus) — İki konferans vermek üzere şehrimize gelen kıymetli hemşehrilerimiz; Ankara dil, tarih fakültesi doçentlerinden Şükrü Akkaya tarafından Halk-evi salonunda büyük bir kalem bahçin önünde "Kadı Burhaneddin", hakkında çok alakalı ve istifadeli bir konferans verilmis ve Kadı Burhaneddin'in hayatı esaslı bir şekilde tebarüz ettirilmiştir.

Selçukilere ait altın bulundu

Kabak yazısı civarındaki metrük mezarlık arsasında inşa edilecek nafia garajının yerini tesviye eden amelelerden birinin kazma ucu ile devirdiği toprağı kırılarak atan Kartalca köyünden Maksut adındaki amele, toprak altındaki altınları görebek cebine sakladığı cezavi ameleleri tarafından görülmüş ve saklamalarına mahal bırakılmıyarak yakalanmış amelelerin üzerlerinde çıkan 16 altın müsadere edilmiştir.

Altınları üzerine 661 tarihi okunmaktadır. Bu tarihin Selçukiler devrine ait olduğuna nazaran altınların tarihi kıymeti olacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Bu sebeple mezkûr altınlar tarihi kıymetlerini muhafaza etmek için Maarif Müdürlüğüne teslim edilmiştir.

Halkevinde sergi

Şehrimiz erkek okulu talebeleri tarafından Halk-evi salonunda resim, elbise, çamaşır, masa örtülleri gibi çok ince nakışlı çok zengin bir sergi açılmış ve bu açılan sergi üç gün devam etmiş ve büyük bir kalabalık tarafından ziyaret edilmiştir. Tertip edenleri tebrik ederiz.

Çivi için teşebbüs

Vilâyetimizin çivi ihtiyacını karşılamak üzere vilâyetçe Ticaret Vekâleti ve çivi ihtalâtçılar birliği nezdinde icap eden teşebbüslere geçilmiştir.

Otomobil lâstikleri

Ticaret Odası yaptığı tektiklere nazaran vilâyet otomobil, kamyon, motosiklet gibi nakil vasıtalarının ihtiyacı olan miktarı tesbit etmiş ve Ticaret Vekâletine bildirmiştir. İstanbul'da başlanan lâstik tevziyatından vilâyetimiz hissesinin de bugünlerde gönderileceği beklenmektedir.

Pirkimli köyünde dokumacılık

Evvence tevzi edilmiş olan Pirkimli köyündeki el dokuma tezgâhlarının çalışmaları mahallinde kontrol etmek üzere Ticaret Odası başkâtibi Vefik Gildağ bu köyü giderek dokuma tezgâhlarının çalışmaları yakından tektik ederek şehrimize dönmüştür.

Belediye meclisi fevkalâde toplantı

Şehrimiz belediye meclisi çimento fabrikasına saniyede 40 litre boru suyu vermek işini görüşmek üzere fevkalâde toplantıya davet edilmiştir.

Çeza evinde inşaat

Şehir plânındaki mevkiinde çeza evi inşaatı hararetle devam etmektedir. Hali hazır vaziyet dolayısıyla bir çok malzeme sınırlıyış gelişmesi rağmen Cümhuriyet müddetumumimiz vilâyetle sıkı bir surette temasta

bulunmakta ve vilâyetin ciddi alakası ile lüzumlu noksanları temin etmekte ve inşaatın ilerletme uğramasına mâni olmaktadır. Halbuki bir çok yerlerde bu kabil inşaat tamamen durmuş gibidir. Bugünkü dünya vaziyetine rağmen öze evi inşaatının devamını temine muvaffak olan değerli ve çalışkan Cümhuriyet Müddetumumimiz Baha Soyuların bu mesaisini takdirle karşılamak bir memleket borucudur.

Neşet Nefiz

Resmî elbise giymiyen göförlük

Vazife başında oldukları halde resmî elbise ve kasket giymedikleri görülen 4 otobüs göförlü ile biletiçisi hakkında zabıt varakaları tutulmuştur.

Temizlik amelesine yemek verilecek

İstanbul belediyesi temizlik amelesinin biraz terfihini temin etmek maksadıyla amelelere, köşlerde yemek vermeği kararlaştırılmıştır.

Bir hezimetin tarihçesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

varı kolu da (Cambrai)ye doğru ilerlemeğe başladı. Lâkin bu kola dahil bulunana iki hafif tank fırkası pek ziyade zayıf düşmüş olduklarından gayretlerinden ve fedakârlıklarından müsbet bir netice elde edilemeyeceği aşikârdı. Tehlikeyi sezen Almanlar derhal ağır tank kuvvetleriyle derhal mukabil tedbirler basırcular ve şiddetle taarruz geçtiler.

Almanlar sağ kanatlarına müteveccih Fransız süvari kolunun ve zayıf düşmüş iki hafif tank fırkasının taarruzlarını defterken, garbe doğru ilerleyerek ilerlediler. Düşman (Bétnue) ün cenubuna ve (Moex - les - Mines) e vardı. Almanlar biraz sonra (Saint - Omer) in cenubuna kadar dayandılar ve hattâleri kolları (Boulogne) in cenubuna kadar muvasalat etmiş bulunuyorlardı.

İhraç hareketini henüz ikmal etmiş ve kendini toparlamaya daha vakit bulamamış olan 21 inci Fransız fırkası (Boulogne) şehrinin muhafaza için şehri önünde cephe aldı ve düşmanla temasa geldi.

Somme) ün cenubunda, Fransızlar düşmanın sol kanadına tevcih edilecek kitle manevrasını hazırlamakla meşgul bulunuyorlardı. Kumanda heyetinin bu hareket hakkındaki fikri General (Georges) tarafından saat 13 de tebliğ edilen 17 sayılı umumî emirname sarahaten görülmektedir.

(17) sayılı ordu emri

Filvaki bu emirname (Oise) dan (Montmédy) ve kadar uzanan sütünün himayesinde elde mevcut bütün kuvvetlerle şarka doğru hareket geçilmesi ve bu suretle "üçüncü ordular grubunun solunda (Oise) vadisinden gelebilecek muhtemel bir düşman taarruzuna karşı koyacak kuvvetlerin cemedilmesi ve (Péronne) istikametinde de taarruz geçilmesi, bildirilmekte idi.

Aynı zamanda üçüncü ordular grubu da cenup istikametine hücum geçecek ve birinci ordular grubu şimalde müteveccih şiddetli bir taarruz hareketi yapacaktı.

22 Mayıs sabahı saat (8.50) de general (Georges), bundan evvel de bilünasebe söylemiş olduğumuz gibi birinci ordular grubuna vekâleten kumanda etmekte olan, general (Blanchard), general (Weygand) in taarruz emrini tebliğ etti.

Fransız baş kumandanı bu emirnamesinde "şiddetli ve sebatkâr taarruzlarla düşmana deniz yolunun kapanmasını ve Fransız kuvayı külliyesle iltisak temin edilmesini, bildiriyor ve bilhassa "İngiliz muvasala hatlarının (Amiens) yoluyla emniyet altında bulundurulmasında," ısrar ediyordu.

(Arkası var)

ŞEHİR HABERLERİ

GIDA MADDELERİNİN KONTROLÜ

Fındık ihracatı için 90 kiloluk paketler yapılacaktır

Ticaret Vekâleti, hurda fındık ihracatı için yeni bir karar itihaz etmiştir.

Bu karara göre hurda fındık ihracatında şimdiye kadar 50 kiloluk bakaçlar yapılmakta iken bundan sonra 65 ve 90 kilolu paketler yapılabilecektir.

Fındıklarımız hariçte şimdiye kadar olduğundan fazla bir rağbet ile karşlanmaktadır. Bu rağbetin neticesi olarak fındık ihracatı artmıştır. Karadeniz halisinesinde gıda maddeleri için satış yerlerini ancak surette teftiş ve kontrolünü karar altına almıştır. Fakat belediye zabıtasının kifayetsizliği, devamlı ve umumî surette yapılması lâzım gelen bu teftişleri imkânsız kılmaktadır.

Belediye bu vaziyeti nazarı itibara olarak yeni tedbirler almaya karar vermiştir. Her kaza ve nahiyede muntakânın vüs'ati ve rûsusun keza-feti göz önünde tutularak mevcut emniyet memurlarına yeniden ilâveler yapılacak ve aynı zamanda belediye emniyet memurlarının belediye teftişlerinde daha geniş surette istifade etmesini temin etmek maksadına bazı taleplerde bulunulmuştur.

Bu emniyet memurları nahiyelerde emniyet müddetumumimiz, kazalarda kaza komisyon müvahirinin riyaseti ve nezareti altında derhal harekete geçeceklerdir. Bu kontrolere her kazadaki belediye doktorları da iştirak edeceklerdir. Her kaza, kaza mahallinde yapılan teftişlerin neticesini her on beş günde bir mahallî bir rapora belediye başkanına bildireceklerdir. Bu raporlarda gıda maddelerini pis bir şekilde satan muhtelif satış azâdeleri ve soygar satıcıları hakkında tutulan zabıtalara da bildireceklerdir. Bu zabıtar üzerine belediye bu kimseler hakkında derhal takliata geçeceklerdir.

Tefişlerin bilhassa fiserinde tektif edileceği müesseseler şunlar olacaktır: Han, hamam, fırın, lokanta, sinema, tiyatro ve mümsil müesseseler.

Şehir Bاندosu halka konser verecek

İstanbul Belediyesi şehir bandosundan halkın istifadesini temin etmek maksadıyla bando için yaz ayları esnasında tatbik oluncak bir program hazırlanmıştır. Bando haftanın muayyen günlerinde halkın kesafet peyda ettiği mahallerde klâsik parçaları milî eserlerinden mürekkep programlar çalacaklardır.

Programda, belediye tarafından yeni açılan çocuk bahçelerinde de şehir bandosunun faaliyetinde bulunması kararlaştırılmıştır.

Çocuk bahçelerinde de şehir bandosunun faaliyetinde bulunması kararlaştırılmıştır. Çocuk bahçelerinde haftama üç günün de şehir bandosu tarafından eserler çalınacaktır.

Yaman bir hırsız

Evleri soyup eşyalarını başka şehirlerde satıyor

Son zamanlarda Üsküdar, Beykoz, Kadıköy mahitinde pen cere camlarını kararak hırsızlıklar yapılına ve failinin bir türlü ele geçmemesi Emniyet Müdürlüğünü ve Emniyet memurlarını son derece büyük bir faaliyet ile faili aramağa teşvik etmiştir.

Nihayet bu kurnaz ve cesur hırsız evvelki gün yakalanmıştır.

Bundan bir kaç gün evvel de Kısıkkıda muallim Hayrullah ile fabrikatör Haydar ve sinemacı Cevadin evlerinden kıymetli mobilya, eşya, halı ve makine çalmıştır. Bu izi takip eden polis ikinci şube memurları elde ettikleri emarelerle suçluyu Adapazarında yakalanmağa ve oraya satmak üzere götürdüğü bütün esyayı da elde etmeye muvaffak olmuşlardır.

Suçlu Halim isiminde bir Rizelidir. Şimdiye kadar çaldığı bütün esyayı diğer vilâyetlere götürerek sattığı tesbit edilmiştir.

Evvelki akşam Üsküdar Müddetumumiliğine teslim edilen Rizeli Halim, yapılan sorçuyu grupuna tevki edilmektedir.

Bir kıızı hamile bırakan mahkûm oldu

Kadriye adında bir kıza ifğal edecek bir de çocuk yapan ve sonra Kadriyeyi terkeden Halil Kâmilin birinci ağır cezada görülmekte olan muhakemesi dün neticelennmiş ve suçlunun üç sene altı ay hapsine karar verilmiştir.

Belediye hazırandan itibaren teftiş ve kontrollerini teşdid edecek

İstanbul Belediyesine yapılan şikâyetlerde, ve belediye müfettişlerinin teftişlerinden şehrimizin muhtelif muntakalarında satılan gıda maddelerinin satışlarında temizliğe riayet edilmeyi bilhassa yaz günlerinde gıdalara üzerlerinin örtülmemesi yüzünden gıda maddelerinin tozlarla pislenmesi anlaşılmaktadır.

Belediye halkın sıhhatine yakından alakadar olan bu vaziyet karşısında gıda maddelerinin satış yerlerini ancak surette teftiş ve kontrolünü karar altına almıştır. Fakat belediye zabıtasının kifayetsizliği, devamlı ve umumî surette yapılması lâzım gelen bu teftişleri imkânsız kılmaktadır.

Belediye bu vaziyeti nazarı itibara olarak yeni tedbirler almaya karar vermiştir. Her kaza ve nahiyede muntakânın vüs'ati ve rûsusun keza-feti göz önünde tutularak mevcut emniyet memurlarına yeniden ilâveler yapılacak ve aynı zamanda belediye emniyet memurlarının belediye teftişlerinde daha geniş surette istifade etmesini temin etmek maksadına bazı taleplerde bulunulmuştur.

Bu emniyet memurları nahiyelerde emniyet müddetumumimiz, kazalarda kaza komisyon müvahirinin riyaseti ve nezareti altında derhal harekete geçeceklerdir. Bu kontrolere her kazadaki belediye doktorları da iştirak edeceklerdir. Her kaza, kaza mahallinde yapılan teftişlerin neticesini her on beş günde bir mahallî bir rapora belediye başkanına bildireceklerdir. Bu raporlarda gıda maddelerini pis bir şekilde satan muhtelif satış azâdeleri ve soygar satıcıları hakkında tutulan zabıtalara da bildireceklerdir. Bu zabıtar üzerine belediye bu kimseler hakkında derhal takliata geçeceklerdir.

Tefişlerin bilhassa fiserinde tektif edileceği müesseseler şunlar olacaktır: Han, hamam, fırın, lokanta, sinema, tiyatro ve mümsil müesseseler.

Rumanyadan Petrol mübayaası için yeni bir anlaşma

Rumanyaya giden heyetimiz temaslarını bilerek aydet etti

Bir müddet evvel Rumanyaya giden bir petrol heyetimiz, Bükreşteki temaslarını bitirerek memleketimize dönmüştür.

Haaber aktığımız göre Bükreste petrol ve benzin alım satım tarafında cereyan eden müzakereler müsbet netice ile bitmiştir. Ötümümüzdeki günlerde anal mübadelesine başlanacaktır. Evvelce Petrol Limited zamanında bu şirket ile Rumun kamamati arasında akdedilen petrol ve benzin anlaşması hükümleri de mer'iyettir. Yeni anlaşma, Ticaret Vekâleti işare müsteşarlığına bağlı petrol ofisi namınadır. Esasen Bükreşe

Dünkü ihracat

Dünkü ihracatın yekünü 222 bin 672 liradır. Bu arada dün Rumanyaya nohut, zeytin, İsviçreye fındık, Mısra Şam fıstığı, İngiltereye av derisi, Macaristan ve İtalyaya deri satılmıştır.

Belediye cezası görülenler

Belediye talimatına riayet etmedikleri görülen 15 sofor, 9 oto sahibi, 15 emnafa ceza zabıtarakarı tutulmuş ve tramvaydan atlayan 10 kişiye birer lira peşin para cezası kesilmiştir.

Acemi Şoför! İki kişiyi öldürmüş, beş kişiyi de yaralamış?...

Bundan bir müddet evvel feci bir kaza olmuş ve Bostancıda Tepe mahallesindeki bir yangın söndürücükten sonra avdet eden iftayıye grubuna mensup dördüncü otomobil Suadiye Şaşkınbakkal inşisinde iken devrilmiş ve otomobildeki sekiz iftayıye neferinden ikisi ağır, beşi de hafif yaralanmıştır.

Bunlardan ilk ikisi Hasan ve Salhâddin hastahaneye kaldırılırlarken ölmüşler ve diğer beş hafif yaralı da çavuş Mustafa, Cemil, Şuayb, Feyzullah ve Hüseyin yirmi, yirmi beş gün tedavi altında kalmışlardır.

Bu feci kazaya sebebiyet vermektan suçlu olarak gayri mevkufen muhakemesi yapılmakta olan; Akarayda Horhor caddesinde 117 sayıda mu-

Mürakabe komisyonu toplanıyor

Toplantıda 15 günlük vaziyet tetkik edilecek

Fiyat mürakabe komisyonu, bugün öğleden sonra mutad toplantısından birini daha yapacaktır.

Komisyon, geçen Pazartesi günü toplanmamıştı. Zira geçen Pazartesi günü 19 Mayısın isabet etmekte idi. Da cihetle komisyon, bugünkü toplantısında bir haftalık meşgüllüğü gözden geçirecektir. Komisyonun, ayrıca bazı emri fiyatlarını da tesbit edecek satışlara yüzde kır nisbatları koymasın kuvvetle muhtemeldir.

Şehir hastahanesi tahsisatı

700 bin liraya bağış oldu

İstanbul Belediyesi yeni sene bütçesinden Mecidiye köyünde inşa cennası kararlaşırılan 1000 yataklı büyük şehir hastahanesi için 300 bin lira tahsisat ayırmıştır. Bu suretle şehir hastahanesi için tahsisat 700 bin liraya bağış olmuştur.

Diğer taraftan yine yeni sene bütçesinden Mecidiye köyünde 200 bin lira tahsis olmuştur. Bu para, Maarif Müdürlüğü tarafından hazırlanan program dahilinde inşasına başlanan ilköğretim sınıflarına sarf olunacaktır. Yeni sene bütçesinden istimlak işlerine 150 bin ve asri mezarlık dahilî yerlerinin inşasına da 15 bin lira tahsis olmuştur.

İkramiye kazanan okuyucularımız

Yedinci Listeyi de bugün neşrediyoruz

1 — Ahmet Sami Cilasun, Eyyüp Defterdar Yavudud çeşme sokak 18 numara, İstanbul.
2 — İzzet İsmail, Camiolar Camii sokak 28 numara, Akaray-İstanbul.
3 — Bayan Müjde Balcı, Şair Nigar sokak Hale apartmanı 5 numara, Şişli.
4 — Ayşe Cevizlik Balcı sokak 35 numara, Kadıköy.
5 — Ömer Ünyiker, Fatih Altay mahallesi Nalbard sokak 14 numara.
6 — Nadide Yazol, Eyyüp iskele cadde 27/1 İstanbul.
7 — Bürran Benice, Bostancı Ernin Alipaşa sokak 42 numara Bostancı.
8 — S. Toktamış, Küçük Mustafapaşa Karasankh caddesi 40 numara, İstanbul.
9 — Muzaffer Beloğlu, Mühürdar caddesi 81 numara, Kadıköy.
10 — İsmail Koyunpınar Yeni şehir elektrik ve hava gazı fabrikası santralında fitireci, Ankara.
11 — Vedat Şezel, Orta orta mektep Alebsinden 105 numara, Beyoğlu.
12 — Recep Özdes, Devlet Demiryolları cer kısmı depo satıcısı, Havdarvasa.
13 — Ziya İskel, Karaköy Berber, Manisa.
14 — Neşet Selen, Ortaokul maalimi, Düzce.
15 — Satehik Arson, Sakız ağacı Asmalısokak sokak 43 numara, Bakırköy.
16 — Ertuğrul Serdar, Şikrü Serdar eille, Erzurum.
17 — Hüseyin Avni Yalçın, Kumkapı Çalkmaktaş sokak 27 numara, İstanbul.
18 — Ömer Yürükoğlu, Dikmeli caddesi Akasya sokak Dikmen apartmanı, 5 numara, Ankara.
19 — İhsan İnanoğlu, dava ve idli Milizyanan oğlunun oğlu, Hayrabolu.
20 — Fahrünnisa Yolaç, Dere yolu 67 numara, Bakırköy.
21 — Zekâvet, Altıyol telefon

OKUYUCU DİYOR KI:

Acaba lâf olsun diye mi narh konuluyor?

Geçen pazar günü (Yeni Sabah) da belediyece cumartesi gününden itibaren etlere yeni bir narh konduğu ve bu narha göre karamanın altmış, dağlıç ve kıvrığın da altmış beşe satılacağı yazılıyordu.

Halbuki kasaplar yine eski fiyat üzerinden satışa devam ediyorlar ve yeni narhtan bahsedildiği zaman (mezhaba ca yeni narha riayet edemediğini kendilerine yine eski fiyat üzerinden et verildiğini ve bu suretle hareketlerinde mazur olduklarını) iddia ediyorlar.

Hattâ Pazar günü Selimiyyede bir kasaptan aldığım iki kilo ete narhta fazla bir fiyat vermediği meclur oldum ve aynı iddia ile kargalaştım.

Belediyece konulan narha kasapların ve bundan evvel de mezhabının riayet etmesi lâzım değil midir? Riayet edilmeyecek narhı ilân etmek te ne gibi bir sebep ve mâna vardır?

YENİ SABAH — Mezhaba narha riayet etmezse kasabın da kendini narha riayetinden münzezz tutacağı be-dihidir. Alâkadar makamların dikkat nazarını çekeriz.

Şükâfe Nihalin konferansı

Dün akşam Eminönü Halk-evinde Bayan Şükâfe Nihal tarafından "Merhamet ve şefkat duyguları", mevzuu bir konferans verildi.

Konferans kalabalık bir dinleyici kitleleri tarafından alkış ile takip olmuştur.

Otomobilcilerin marifeti

Belediye, Eyyüp Kerecişeler otobüslerinin fazla müstesil oldukları, bazan müstesilden para aldıkları talde tektik komisyoncuların tesbit etmiştir. Bu tarzda hareket eden bir çok otobüsçüler hakkında ceza zabıtarları tutulmuştur.

İkramiye kazanan okuyucularımız

Yedinci Listeyi de bugün neşrediyoruz

1 — Ahmet Sami Cilasun, Eyyüp Defterdar Yavudud çeşme sokak 18 numara, İstanbul.
2 — İzzet İsmail, Camiolar Camii sokak 28 numara, Akaray-İstanbul.
3 — Bayan Müjde Balcı, Şair Nigar sokak Hale apartmanı 5 numara, Şişli.
4 — Ayşe Cevizlik Balcı sokak 35 numara, Kadıköy.
5 — Ömer Ünyiker, Fatih Altay mahallesi Nalbard sokak 14 numara.
6 — Nadide Yazol, Eyyüp iskele cadde 27/1 İstanbul.
7 — Bürran Benice, Bostancı Ernin Alipaşa sokak 42 numara Bostancı.
8 — S. Toktamış, Küçük Mustafapaşa Karasankh caddesi 40 numara, İstanbul.
9 — Muzaffer Beloğlu, Mühürdar caddesi 81 numara, Kadıköy.
10 — İsmail Koyunpınar Yeni şehir elektrik ve hava gazı fabrikası santralında fitireci, Ankara.
11 — Vedat Şezel, Orta orta mektep Alebsinden 105 numara, Beyoğlu.
12 — Recep Özdes, Devlet Demiryolları cer kısmı depo satıcısı, Havdarvasa.
13 — Ziya İskel, Karaköy Berber, Manisa.
14 — Neşet Selen, Ortaokul maalimi, Düzce.
15 — Satehik Arson, Sakız ağacı Asmalısokak sokak 43 numara, Bakırköy.
16 — Ertuğrul Serdar, Şikrü Serdar eille, Erzurum.
17 — Hüseyin Avni Yalçın, Kumkapı Çalkmaktaş sokak 27 numara, İstanbul.
18 — Ömer Yürükoğlu, Dikmeli caddesi Akasya sokak Dikmen apartmanı, 5 numara, Ankara.
19 — İhsan İnanoğlu, dava ve idli Milizyanan oğlunun oğlu, Hayrabolu.
20 — Fahrünnisa Yolaç, Dere yolu 67 numara, Bakırköy.
21 — Zekâvet, Altıyol telefon

caddesi 41-43, Kadıköy.
22 — İzzet Ayyuzun, Karapınar mahallesi, Damardı sokak No. Ayten Karahisar.
23 — Sabriye Erik, Hürriyet tabiiği odacısı, Etiler.
24 — Baniye Günezer, Lalebaşı caddesi postahane karşısı 25 Fatih.
25 — Vasfiye Akın, Kırk dördüncü okul öğretmeni, Şişli-İstanbul.
26 — Hasan Unutmaz, Eyyüp köyü karaman numara 409, Fatih.
27 — Nazım Kezek, Galata Mumhane caddesi Gal han 3 no.lu kat Kuddak Nazım, Galata.
28 — Feriha Şeker, Moğalak palas kapı B. numara 14 Moğalak.
29 — Mehmet Dincer, Umar bey köyünde Ahmetbey oğlu Geyve.
30 — Mediha, Bursa İnceci Akhisar köyünden ilk mektep ikinci sınıf talebesinden, Bursa.
31 — M. Sevim Eser, Tormacıbaşı caddesi Ağa hamamı 6/40, Beyoğlu.
32 — Sean Erler, Malta tramvay durağı 67 numara, Fatih-İstanbul.
33 — Jak Benun, Türksekkah dırım Şimşek apartmanı 14/11, İstanbul.
34 — Nedim Özdoğan, D. D. yolları Haydarpaşa mağazasında memur, Haydarpaşa.
35 — Yusuf Ömeroğlu, Küçük Mustafapaşa 35 numara, İstanbul.
36 — 36 Lütfullah Denizler, Bar baros mahallesinde Demireler sokak 31 Numara, Bergama.
37 — Nermi Alıyanak, M. hündür Karakol sokak 34 Saffar apartmanı üçüncü kat, Kadıköy.
38 — Bayan Suat, Defterdar Abdüvedud mahallesi sokak 8 numara, Eyyüp.
39 — Nacdet Kobanc, Karapınar köyünde, İstanbul.
40 — Enver Sireli, Koloğlu karışında şehir apartmanı 5 numara, Fındıklı.

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Enebel
SENELİK	1400 Kr.	2700 Kr.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

TAKVİM

22 Mayıs 1941 PERŞEMBE
25 Rebiülsâhır 1360
9 Mayıs 1937
Güne 142, Ay 5, Yıl: 941 Hızır 17

Güneş	Öğle	İkinci	
9.11	4.44	8.42	Ezanı
4.37	12.10	16.09	Vasati
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.54	7.00	Ezanı
19.28	21.19	2.28	Vasati

DİKKAT

"Yeni Sabah" a gönderilen yazılar ve evrak neşredilsin edilmesinde olunmaz ve bunların kaybolmasından dolayı hiç bir mesuliyet kabul edilmez.

Komitacı Aşkı

Yazan: MURAD SERTOĞLU

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Tefrika No. 26

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

İhtibak kapısı açıldı. İçeri girdiler. Bir kaç dakika sonra genç mülâimin çalışma odasında bulunuyorlardı. Birdenbire...

Ben Sofyahıym. Doktor yaz buralarda geçirmem...

Burada yalnız oturmaktan sıkılıyordum. Ben de iki üç gün gelme kararı verdim.

Her Sabah

İngiliz gazetecisinin hakkı varmış

Amerikadan İngiltereye gönderilen tazyaklar nihayet faaliyete başladılar. Şimdiye kadar İngilizler, İngiliz mamulları tazyakları kullanmakla iktifa ediyorlarmış demek.

Bunun böyle olduğunu inanmak lazım, zira bir müddet evvel Ankarada tanıştığımız bir İngiliz gazetecisi:

— Biliyor musunuz, demisti, Trablusta İtalyanlara karşı hangi cins ve tip tazyaklar kullanıyor?

— Nereden bilelim...

— Şu halde söyleyeyim: Trablusta İtalyanlara karşı 1937 modeldeki eski tazyaklar kullanılıyor. Fakat, bu tip tazyaklar o kadar sağlam yapılmış ki, modası kadın şapkasından daha çabuk geçen, her altı ayda bir yeni modelleri icat eden düşman tazyakları karşısında bu eski model tazyaklarımız pekâlâ iş görmekteyiz.

— Yeni model tazyaklar yok mu ki sizin için hayati bir ehemmiyeti haiz bulunan Libya seferinde o sağlam fakat eski tazyaklarımızı kullanıyormuşuz?

— Yeni tazyaklarımız çok, Amerikalı gelenler de var ama daha onlara el sürmedik. Yeni tazyaklarımızı yurdumuzu düşmana karşı koruyoruz. Meselâ Almanya üzerine yaptığımız saldırıdaki bazı tip tazyaklar var dir ki hiç kullanmayız.

— Neden? Sağlamlıklarından emin mi değilsiniz?

— Bilakis, bunlar çok modern, kuvvetli ve her bakımdan mükemmel âletlerdir. Kazara düşer de düşman eline geçer ve insularındaki hususiyetleri belli olur diye onları şimdilik yabancılara göndermiyoruz. Tabii sırası gelecek ve düşmanlar gerçekten büyük sürprizlerle karşılaşacaklar.

— Dedik ya, karsımızdaki gazeteci idi ve bu bakımdan memleketi hesabına tabii propaganda yapacaktı. Biz de bu sözleri masum bir tefahiye atf ile üzerinde durmak istememiştik.

— Meğer İngiliz meslektaşımın hakkı varmış. Baksanız a, harp başlayalı bir buçuk sene oldu. İngiltere çok sıkışık vaziyetlerde pek buhranlı saatler geçirdi. Lâkin Amerikalı gen-

ASKERİ BAHİSLER

Harplerde teşkilât kudreti

Yazan: Bahri Özdeniz

Dünyanın beş kıtasının kara ve denizleri iri ufak parçalarına ifraz edilmiş ve her ülke, aynı bir devletin nüfuz ve hakimiyetine tabi olmuştur.

Bu inkisam, her devir ve dehr göze muhtelif ırksardaki insanların teşkilât kabiliyetiyle alakadardır.

Eskidenberi her devlet, kara kuvveti, donanması; öz muharibelerinin cesaret ve gecaçları ve kumandanlarının meharretleriyle muhafazai mevzu diyet ve tevsi memalik edirdi.

Aşiretten milletler, kabilelerden devletler, imparatorluklar kurduğuna nazaran iptidai ve bedevi insanların hali tekâmül ve medeniyet doğru yol aldıkları kabul etmek zaruridir.

Bu meydana teşkilât kuvvetli olanlar diğerlerini mağûb ve nüfuzlarına ramedenler ve her bakımdan zengin ve muazzam devletler kurmuşlardır.

Heyulâ teşkilâta dayanan bu inkisafıralı halen cereyan etmekte bulunan harplerde goze çarpacak kadar ayandır.

Harp halinde ihtiyaçları karşılamak ve evvelce hazırlıkları yapmış olmak basiretini gösterenler bu temkinli tedbirlerinin mükafatını görmekteyiz.

Her hangi iki devleti ele alalım. Ve her hangi bir sebeple aralarındaki münasebatın kesilip seferberlik yapıldığı; mütakabilen hudutların kapatıldığı; ve fili muhasamatın başladığını farzedelim. Harbin ne kadar zaman devam edeceğini de kimsenin kestiremeyeceği ne göre vaziyeti tahsil edelim:

— Hükümet namı altında milletlerin idarelerini, daha açıkça olarak halkın emniyet, sıhhat, müdafaa, hudutların muhafazası; işe, teçhizat; imalât velhasıl millî baka ve millî geref uhdelerini deruhde eden askerî ve millî idareciler derhal ağırılığı ve ehemmiyeti meydana çıkar. Günler geçtikçe bu

len tazyakları daha yeni kullanmaya başlıyor.

Bu kadar programlı, bu derece serin kanlı harbeden bir milletin hiç şırı yere geliri mi?

A. Cemaladdin Saraçoğlu

göre tanzim kılınan ve müdafaa ve taarruz planlarının mes'uliyeti de büyüktür.

Kıyas yoluyla ele aldığımız iki devlet ordularından biri iyi teşkilât sayesinde hiçbir sıkıntıya maruz kalmaksızın muharebeye devam kabiliyeti gösterir. Diğer hasım ordusu da yarı yolda en mübren malzemesinin tükendiğine şahit olursa tefevük ve galebenin iyi teşkilâtı bulunan tarafa teveccüh edeceği şüphesizdir.

Bakınız, geniş sahada ordu kurmuş, yahut uzun yürüyüşten sonra bir merhalede konaklaşarak askerlere su, ekme, pak-simet; mühimmat ve cephane teyinatı bir teşkilât eseridir.

İntizam, kolaylık ve zaman-ı tasarruf düşünmek bakım-larından bir sürati intikal işidir.

İşte buna benzer daha ne kadar basit teşkilât vardır ki muharebelerde görüldüğü hizmetler (Mehmedçikler)imizin sıhhat, rahat ve hayatlarını zamin-dir.

Daha bu gibi mühim maddelerin noksanı teşkilâtın kudretsizliğine delildir. Bilhassa imalâtı harbiye malzemesinden bir kısmının ihmali harbin şiddet kesbettiği anda vahim neticeler vermek istidatını göstereceğinden korkulmalıdır.

Meselâ 1914 Harbi Umumide eski isimle (Hilâliahmer) imzın muhterem doktorlarından Celâl Muhtarın kendi ibda ve teşebbüslerine ait bazı iktisadi teşkilâtın çok hayırlı neticeler doğurduğu sönmöz bir ışık gibi gözlerimizin önündedir.

Bahsiniz askerlik olduğundan bu cihet, terakkivati hazırlama göre tensikata tâbi olması lâzûm bulunan ordular nezdinde hayati bir mahiyet arz etmek tedir.

Bu sebepten devletler yekdiğerlerinin teşkilât, ihtraat ve istihzaratı askeriyelerini adım adım takip için milyonları aşan masraflara katlanmaktadırlar.

Her devletin diğer devlet nezdinde siyasi münasib ve karadenz ve hava askerî ateseler bulunmaması hep o devletin teşkilâtı askeriyeye; terakkivati fenniyeni kaydetmek ve yeni harp silâhlarını ve büyük askerî manevraları takip eylemek maksadındır.

Ahnan malûmat ve raporlara

Şimdilik Bu kadar!

Harbin son safhaları hakkında düşünceler

Dükkü yazında İngilizlerin mümkün mertebeye sür'atle Suriyeye ısgal etmelerinin zaruri olduğunu yazmış, ve harbin mümkün istikbalini bu yolda tahmin etmiştim.

Hâdisat, tahminimde aldanmadığı meydanda çıkdı. Filhakika bu yazımın intişar etmiş olduğu aynı günde, Hür Fransız kâhaları da Suriyeye girmiş bulundular. Bu suretle Hür Fransız kâhalarının arkasında bulunan İngilizler bu memleketi hâkim olmak üzere bulunuyorlar.

Doğrusu ben, tahminimin bu kadar sür'atle çıkacağı ümit etmiyordum. Aynı seki'de Giridin de hava taşıyıcı Almanlar tarafından ısgal edilmişin çok muhtemel olduğunu daha evvelden tahmin etmiştim.

Bu iki tahminimin sür'atle ve aynen tahakkuk etmesi, beni harbin bundan sonraki inkisafıraları hakkında da mutalealarda bulunmağa sevk ediyor.

Oyle tahmin ediyorum ki, çok yakın bir istikbale, Malta da, Alman parasütçülerinin istilâsına maruz kalacaktır. Giridin müdafiasına gelince, bence İngilizlerin burada fazla asker bırakması olmalarına imkân yoktur. Maamatih ne de olsa bir miktar İngiliz askeri bulunmak icap eder. Yunan kâhalarıyla birlikte hareket edecek olan bu kuvvetler, Giridi oldukça uzun bir müddet Alman istilâsına karşı müdafaa edebilirler. Bu müddet aşarı on beş gün, azar bir aydır. Bu kadar zaman kazanmakla İngilizler için muhakak ki çok büyük bir avantajdır.

Suriyenin istikbaline gelince, İngilizler burasını zaptetmeğe teşebbüs hususunda asla geç kalmadıklarını göre avantajlı bir vaziyettedirler. Suriyede bulunan Fransız kâhalarının mühim bir kısmını da Hür Fransızlara tarâfırlı olması, bu ısgal hareketini tesri edecektir. Suriyenin ısgalı, İrakın kendisinden inkiyadını temin edeceğinden İngilizler netice itibarıyla iyi bir iş yapmış olacaklardır.

Zaman ilerliyor

Diğer taraftan zaman ilerlemektedir. Harp hareketine müsait mevsim add edilen bahar bitmek ve yaz gelmek üzere. Bir hafta sonra yaz sıcakları Avrupayı kaplayacak, bu hararet muharebe temposunu bümecburiye yavaşlatacaktır. Geceleirin kışması, artık sadece karahıça inhisar eden Alman hava faaliyeti nisbütünü felece uğratacaktır. Bu da İngilterenin istilâsı teşebbüsünü büsbütün güçleştirecek bir hâdisedir. Habukı harbi kazanmak, ancak ve ancak buna bağ bulunmaktadı.

Bir sır...

Alman erkânı harbiyesi, şimdiki kadar ki faaliyeti esasında akıllı eller tarafından edilemekte olduğunu isbat etmiştir. Binaenaleyh aynı akıllı adamlar tarafından idare edilen bu erkân harbiyenin Yakusarktaki faaliyeti yavaşlatıp Alman kuvvetlerini, bir an evvel garba, İngilterenin üzerine tevcih etmemesinin sırrı bir türlü anlaşlamıyor. Şarkta harp etmek Almanya için bekli hude yere yıpranmak ve vakit kaybetmek demektir. Bütün Suriyenin, İrakın, hattâ Mısırın ısgalı, asla harbi bitiremez. Bu böyle iken bu volda gösterilen ısrarın sır ve hikmeti bir türlü anlaşlamamaktadır.

MURAD SERTOĞLU

Dilencilik çoğalıyor

Son günlerde şehrimizdeki dilencilerin çoğaldığı belediye tarafından tesbit edilmiştir. Dilenci mücadelesi teşdid olunacaktır.

Yanlış ilaç için kız öldü

Bundan bir müddet evvel yanlı bir ilaç içerek hastahanesine kaldırılmasına lüzum görülen 27 yaşındaki Vanko kız Sofya diir Belediyeye hastahanesinde ölmüştür. Müayenesini yapan adliye doktoru Enver Karan cece din defnine ruhsat vermiştir.

DÜNYA HARBI

(YENİ SABAH) IN BÜYÜK SİYASİ TEFRİKASI

Çanakkale seferinin sebepleri

Yazan: V. Çörçil

19

Bununla beraber, bunları istihkamlarla mukayese ettiğimiz zaman hâlâ muhafaza ettiklerini görüyorduk.

"Çörçil... bu politikacı...."

Toçuluk meselesi de daha az vazih olmakla beraber, daha teknik isidir. Birçok âmiyane fikirlerle ve bunları ifade eden binlerce gazete makalelerine göre:

"Mösyö Çörçil ağır Alman obüslerinin Anvers kalelerini döğüğünü ördükten sonra bir toplu bir obüs arasındaki farkı görememiş, karadaki endahlite, denizdeki endahatın farkını anlayamamış, deniz toplarının Çanakkale istihkamlarını parçalayacağını zannetmiştir. Amirallığın yüksek salâhiyeti

Siyasî şahsiyetlerin ona bu hakikatleri göstermiş olmakla beraber, bu politikacı hepsini teshir etmiş, bir sürü müthiş teknik hataları intaç eden plânın kabulüne boyun eğmişlerdi...."

Karadeniz topları arasında farklar

Hakikatte demir atmış bir geminin 15 lik bir toplu sakın ve rüyet şartları mükemmel bir havada yapacağı endahat o zamanlar, 15 lik bir kara topundan daha çok sanses malikti. Filonun mahrem ola rak dağıtılan bir levhada yerleri gösterilen Çanakkalenin 14 lik toplarından birine veya ötekine isabetler temin oluncaya kadar ümit ediliyordu. Queen Elizabeth'a 11.000 metre menfakatt yapan 15 pusluk İngiliz kara obüsleri 10.000 metre atân 15 lik toplardan üç buçuk kelesine kadar endahat yapabiliyordu. Hulâsa 15 pusluk bir deniz obüsünün intikal kuvveti bir kara mermisinininki bir değildi.

"Mösyö Çörçil, Akdeniz filosu başkumandanı Visamir Karden ile telgraf muhaberatında bulunduğu söyledi ve Çanakkaleye karşı bir deniz taarruzunun muvaffakiyet ümitlerini sormuş olduğunu anlattı. Amiral Carden verdiği cevapta Çanakkalenin bir başkula zaptı kabul olmadığı, fakat istihkamların birer birer düşürülebileceği cevabını vermişti. Bu teminata istinaden hazırladığı projeyi Mösyö Çörçil komitaya arz etmiştir: Bir kere bu dış istihkamlar tahrip edildikten sonra iç istihkamlar hem boğazdan, hem karadan hücum edilerek zaptedilecektir. Bu proje Çanakkalenin ancak 35 kalibrelik ihtiyar toplarla teçhiz edilmiş olduğu esasına istinat etmektedir. Bu toplar, gemi topları kadar uzak mesafeye ates edemezler. Binaenaleyh harp gemilerimiz hiç bir zarara uğramadaa vazifelerini yapacaklardır. En yeni istihkamları tahrip etmek için, en ağır toplarla müehhez üç yeni harp gemisine, geri kalanlar için de on iki kadar eski zirhyalı ihtiyar vardır. Başlıca harp sahacilerin deki kuvvetlerimizden birşey eksiltmeksiz bu kuvvetleri derhal tedarike imkân bulunmuyor. Mösyö Çörçil, ticaret yollarımızın müdafiasına tahsis edilmiş olan gemilerden Triumph, Goliath, Canopus, Swiftsure gibi gemilerin ayrılabileceğini söylemiştir. İki saf-

sonra küçük mesafelerden bütün Türk istihkamlarının toplarını tahrip edebileceğimizi meydana idi.

Harp komitesinin kararı

Bu suretle amirallığın Çanakkaleye hücum için topladığı teknik deliller mükemmeldi. Bizim plânımız neticelen-dirmek için tek mâni, henüz uzak mesafeden rüyet şartlarını iyice tesbit edememiş ve yakın mesafeden hücum fırsatını elde edememiş olmamızdı.

Bütün münakaşalarımız bittikten sonra, erkânharbiyeyi kat'i plânı hazırlamaya, kat'i harp emirlerini itaya davet ettim; ben de hücum için icap eden filoyu tayine başladım.

Lord Fisher bu listenin sonuna iki harp gemisinin ismini daha ilâve etti: Lord Nelson, ve Agamemnon. Bu iki harp gemisi Çanakkalede toplanacak filonun lehine, fakat anavatan filonunun aleyhine mühim bir kuvvetti. 13 ikinci-kunda tevdi ettim. Bundan evvel başvekil ile Harbiye Nazırı Lord Kigerle görüştim. Harp komitesinin mühim içtimainâ ait zabıt hülasası:

Harb gemisinin de Akdenizde hazır olduğunu ilâve etmiştir. Yeni Queen Elizabeth kruvazörü Çebelütterika gitmek üzere, orada ateş talimleri yapıpaktı. Onun da Çanakkaleye itihaki için hiçbir mâni yoktu.

"Amiralik bu meseleyi inceden inceye tetki ketmiş ve birkaç hafta içinde bütün Çanakkale istihkamlarının sistematik bir tahribe tâbi tutulması için bu projeyi hazırlamıştır. Bir kere istihkamlar düşürüldükten sonra mayın dökülecek ve filo İstanbul üzerine yürüyerek orada Goben (Yavuz) tahrip oluncaktı. Sahra toplarından, piyade ateslerinden korkmaya mahal yoktu. Bunlar bir zarar ıras edemezler...."

Lord Kiger bu teşebbüsün yerinde olacağını, zahmetine değeceğini ve sayet bombardmanlar müessir olmazsa bunların vaktinde kesilebileceğini söyledi.

Lord Fischer de Sir Vilson da bu toplantıda hazır. Onlar hiçbir mütealea yürütmediler ve ben onların da aynı fikride olduklarına kanaat getirdim. Heyetin kararı ittifakla verildi ve şu garip satırlarla tesbit olundu:

"Amiralik, İstanbulu ele geçirmek üzere şubat zarfında Gelibolu yarımadasını bombardman ve ısgal etmeye hazırlansın...."

Türkiyeye karşı hareket başlayınca İtalya...

Bu toplantıdan sonra bahriye birinci lordunun da tasvibile Akdeniz başkumandanı Amiral Carden'e su telgrafı gönderdim:

"Sizin plânınız bahriye birinci lordu ile tarafından harp komitesine arzoldu ve esas itibarıyla kabul edildi.

(Arkası var)

19 Mayıs'tan evvel

İzmir ve havalisinin işgali üzerine

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ve temennilerimiz, Mehmet Ali'nin ve Refi Cevadın emniyet ve timamızı kazandıran temas ve kontrolleri; ve Atatürkün yeniden cumna selâmlıklarına devam başlaması; müsarîfeliyle hakmda padişaha ve hükümetçe toplanan şüphe ve tereddütleri ortadan kaldırmış; yeniden mazharı emniyet ve teveccühe lâyık görülmeğe başlamıştı.

Devleti idare edenler içinde adam aranamazdı. Çünkü Vahideddin keyfi ve müstebidane idaresinde mevkîye getirdiği ricâli birer köle gibi kullanmakta idi. Zeki ve kurnaz Vahideddin; ağabeyisi Hamidin istidatını taşıdı. Yalnız o, bir zümre siyasiye ile karşı karşıya şartlı kayıtlı devlet idare etmeği hânedanın şerefine yakıştırmazdı. Onun için esasen böyle bir mesele mevcut değildi.

Fakat çok yakından tanıdığı bir Mustafa Kemal var. Bu kumandan memleketin müdafaa için en tehlikeli cephele her düşmanlarla çarpışmış ve her müdafaa ve taarruzda muvaffak olmuş ve her şeyi rağmen son derece temiz kalmış, yüksek fikirler sahibi biri idi.

Binaenaleyh Vahideddin için Atatürk hakkında kat'î bir noktaya nazara vasıl olmak lâzımdı ve zamanı da gelmişti. O bu kahraman ve dürüst kumandanın azamî istifade etmek için onu irade hümayunları altına tamamiyle almak, buna muvaffak olamadığı takdirde e-yakta bütün kaymetleri ile duran Mustafa Kemal her türlü fazilet ve kabiliyetlerini imha etmek için hak kazanacak bir vaziyete sokmak istiyecaklardı; ve neticede vicdanî titremeden müstevlilere tecdim eylemek kararını vermiş olduğu şüpheşizdi.

Nitekim Samsuna ayak bastığından on bes gün henüz geçmemişti; Havzada, Harbiye Nazırı Şevket Turgut imzâh aldığımız "emrinizdeki gambotlardan birine rakibem bazı mühim hususata görüşmek üzere İstanbul'a teşrif buyurulması" mealiindeki şifre hain Vahideddinin hedef ve maksadını tamâmen meydana çıkarmıştı. Atatürk ise bu budalaca iftîhale cevap olmak üzere ana vatanın kurtuluşu nurlu yollarından birinin geçtiği Amasyaya hareket etti ve Merzifonda üzerimize atılmak üzere fırsat bekleyen iki İngiliz siviri bölüğünün tahliyesini önüne aldı.

Müstevliler bir Pontos meselesi yaratmışlar, Samsun ve havalisinde Türklerden başka dil bilmeyen zavallı Rumları ayaklandırmışlardı. Türk köylüleri ve şehirli bu vahi ideal uğruna müessellâ faaliyete geçen Rum getelerinden son derece zarar görmekte idiler buna rağmen her gün Babıâlye ve müstevlilerin müessesilerine Rumca bilmeyen bu rumlar, Türkler aleyhine telgraflar çekiyorlar ve zalimî itisafın kaldırılmasını istiyorlardı.

Atatürk; İstanbul'da bulunan ayların sonlarına doğru İtalya müessesili kont Şorçia ve papas mister Fro ile de ayrı ayrı ve fasillâ tarihlerde görüşmüştü. Aldığı kanaat acı idi. Ağrı, Samsun ve İzmir mîntakalarının bir gün işgal altına alınacağı ve Ermeni yurdu yapılarak kanaatini bu mülakâtlar vermişti.

Mütarekenin bir maddesinden yararlanı boğacak kabiliyette askerî müessesilerle ve askerî müesseselerle işgal eden müstevler; bu vasıtaları ile mülkî idareci amirlerini ve Türk kâtaatı gelmiyen askerî ve talepleri ile Osmanlı devletinin zaten kırık ve dökük giden idaresini bir herculeme çevirmişlerdi.

Mayıs iptidalarında İzmir ve havalisinin işgal edileceği Dardaneler hükümetinden sızmadığı takdirde Ferid paşa hükümeti büyük devletlerin karşısında hiç bir şey yapılamayacağı kanaatinde bulunuyor, yalnız karışık tahalde imkân olup olmadığını büyük bir korku içinde mütalaya çalışıyorlardı.

Hic olmazsa Ermenistan kumandanı istenen sark vilayetine, ve yaratılmak istenen Pontos mütakasanda ve idare edilen Sevrişi bir dereceye kadar tevkiî eylemek

suretiyle hem vatandaşları ve hem de müstevlileri oyalamak istedikleri görülmüyordu.

İlk günlerde adı konamıyan bu oyalama vazifesini de Atatürk veriyorlardı. Bu münasebetle Atatürkten de kurtulacaklardı. O zamanlar Harbiye Nezaretinde ordu emir ve idaresini birbirine devreden marşal Fevzi Çakmak ve Orjeneral merhum Cevat gibi vatansever ve namuskar zatlarla bizzat Atatürkün vâkı temas ve müzakereleri neticesinde üçüncü ordu müfettişliği "villâyeti şarkiyeye valilerine de emir vermek salâhiyetiyle, bu adı meçhul memuriyetin vazife ve ünvanı bulunmuş oldu.

Bir an evvel bu vazifeye iptidar; Atatürkü kestirme yoldan memleketi ve milleti düştüğü vahim felâhatten kurtarmak için kâfi idi. Geniş salâhiyetlerini muhafaza edebilirse muvaffakiyete çabuk vasıl oluncaktı. Kendisini vakitsiz israf ederlerse gene mücahedesine devam edecekti. Ancak, neticeye vusul biraz geç kalacaktı. Fakat her iki halde de Atatürkün anı yurda ayak basar basmaz millete ilk parolast; ya istiklâl; ya ölüm olacaktı.

Ondan sonra da "yalnız milletten sefîyat ve civanmertliğine güvencere ve onun bitmez feyiz ve kudret mabdanın ilham ve kuvvet alarak, o büyük; ve asil varlığı; bütün şerifliye istiklâl kavuşturmak için tek başına kalsa da bu kararından dönmeyecek andını büyük dâhî nâzice ailemle kurulan ilk küçük tertibatını aldıklarını iddia etmişti.

Marşal Şakir yukarılarda yazdığım vechile hususî ve resmi telâkilerin altında kalarak Vahideddinin de kemali sadakatle sifâhî müsaade iradesini almağa muvaffak olmuş ve Mustafa Kemalî memuriyetini tasdik için vükelâ meclisine bizzat götürmüştü. Vekelâ meclisinin müzakereleri devamı sırasında da sadrazam Damat Ferit paşa lüzum gösterilirse; derhal mütalâe arzı için de Atatürkün Babıâlye bulunmasını rica eylemişti.

Babıâlye sadaret bekleme salonunda emre intizar ediyorduk. Meclisi vükelâdan muvaffakiyete ayrılan marşal Şakir kumandanın çağırışı ve dış merdivene doğru yürürken, her şeyin arzuya göre hallolmuşunu bildirdi ve "bundan sonra da Cenabı Hak müminiz olsun, duasında bulunuda. Acizlerime de denerrek gülmüştü. Ve imâkâr bir vazî hâle "memnunsunuz galiba," dedi. Cevabım bekledimden Atatürk tevecçül etti "yavuzuniz akrabamdır fakat beni hiç sormaz ve aramaz, pek nadir görürüz. Ancak yakinen biliyorum, zatı devletinize pek bağı ve düşkünlüdür." Ağır ağır söylediği bu cümleleriyle teoribeli politikacı asker benî de taliftiz bırakmadı. İstidardan arzedeğim iki merhum Gürücü marşal Şakirin haddi zatında namuskarlığı meclisiyle tasdik ettiği istisaplardan anlaşmıştı. Eskiden aldığı terbiyenin icabı olarak hanedana pek bağı olmaksızın başka bu zatın bir kusuru yoktu. Uzun menkıbeleri senerinde son menfası olan Gemlik civar köylerinde kalabalık ailesinin infak ve iagesinin temin için pek mühdât ziraatle uğraşabili. Temiz nasıyisine en büyük şehit o zamanlar üzerinde taşıdığı pejmürde elbiseleri idi.

Müsarîfeliyle merhum Harbiye nezaretine getirildiği zaman yaşam başını almış bir çağda idi, ypranmıştı ve prostat rahatsızlığından son derece muztarıptı. Bir ayığı mezarıda olan bu zatın Atatürkün üçüncü ordu müfettişliğine tayin olunmasına delâleti hınca çok samimî idi. Marşal Şakirin bu delâleti ömründe yaptığı işlerin en büyüğü olarak yerinde ve zamanında vâkı olan vatani ilk ve son yüksek hizmetidir.

C. A. GÜNER

General Ali İhsan Sâbisin bir tavihi
(Yeni Sabah) gazetesi Yazı İşleri Müdürü'ne
Gazetierinin 19 Mayıs 941 tarihli nîshasının üçüncü sayfasının altıncı sütununda (19 Mayıs'tan evvel) başlıklı yazı içerisinde altıncı orduya ve şahsına ait yazılmış olan iki hatıradâ muharirinin yanıldığını gördüğümden tashihine mecburiyet hasıl oldu.

Bu tashihin aynen neğini rica ederim:

Yeni yıl bütçesinin müzakeresi başlıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
şihî olan hükümetçe tekliî edilmüş olan 304,971,862 liraya mu kaon bütçe encümeninin tesoit eylediği miktar 309,734,307 lira ve bu masraflar karşılığı olarak hükümetçe tayın olunan 305 milyon 250.550 tıraya mukabil bütçe encümeninin varidat tahminleri ise 309,734,001 liradır.

Meclisin dünkü müzakereleri
Ankara, 21 (a.a.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canmetzin başkanlığında toplanmıştır.

Ceisenin açılışını müteakıp reis, 1941 mali yılı bütçesinin tezvi edilmüş olduğunu ve müza keresine Pazartesi günü, başlanacağını bildiren mali yıl başlanacağına kısa bir zaman kaldığı cihetle bütçe müzakeresinin devamı müddetince her gün saat 14 de toplanması, yanzıt bütçe ve bununa alakadar lâ-yinaların görüşülmesi ve ruznameye başka maddelerin alınması tekiirinde bulunmuş ve kabul olmuştur.

Meclis, bundan sonra, askerî mahkeme usulüne ve Hariciye Vekâleti teşkilât kanununa ait kanun lâ-yihaları ile Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidi sinlerine ait kanunun ikinci maddesinin, ordu subayları heyetinin terfiine ait kanunun üçüncü maddesinin E fikrasının değiştirilmesi ve inhisarlar umum müdürlüğü teşkilât kadrolarına mütedair kanun lâ-yihalarını ikinci müzakerelerinin yapmış ve kabul eylemiştir.

En sonuncu kanun lâ-yihasının kabulü esasında söz alan Ziya Gevher Etili, kanunun müzakeresi esasında ehemmiyeti gözden kaçmış bir mevzuaya temas edeceğini işaret ederek kanunun 32 inci maddesinin bir fıkrasındaki "memurün kanunun dördüncü maddesinin müzeyyel (2) fıkrası hükmüni bu kanunun nesriden sonra alınacak veya bu tarihten sonra alınacak evlenecek memurlar hakkında tatbik olunur," kaydını üzerinde durmuş ve devlet memurları hakkında şimdiki kadar tatbik olunmakta olan bu kaydın böylece, ücretli memurlara da tatbik edilme hususunda inhisarlar Vekâletince alınmış ve inhisarlar Vekâletince tepekürde bulunmuştur. Hatip sözlerini bitirirken mevzuu bahis kaydın bütün diğer ücretli memurlara da tatbikinin temin edilecek tedbirlerin yanında alınacağı ümidini izhar eylemiştir.

Meclis yine bugünkü toplantıda Diyarbakır istasyonundan İrak ve Elâzığ istasyonundan İrana kadar uzatılacak demiryolu inşaatına tahsis edilmek ve senelik faiz ve ikramiyet tutarı yüzde yedi ve itibarı kaymeti her sene on bes milyon liraya çıkmek ve yirmiş sene de iffa edilmek şartıyla 35 milyon lira tahvil ihracı, şeker ve glikozdan alınan istihlak vergisinin artırılması, çıkarılacak miktarı 25 milyon liraya çıkmek üzere tasarvı bonoları ihraçına ait kanun lâ-yihalarının da birinci müzakerelerini yapmıştır. Meclis cuma günü toplanacaktır.

1 — Halepteki yedinci ordu kumandanı Musul'daki altıncı orduya hiç bir ikazda bulunmamıştır. Aramızdaki hasusî muhabereyi ben açmışım ve başka meselelere dairdir.

2 — Mütareke akti zamanında Musul bizim elimizde idi. Musulu düşman muhabere ile zaptetmedi. Halep düşman işgaline geçmiş idi. İngilizler bize hiç bir basım yapmamışlardı; ve ben de orada esir olmadım. Mütarekeden sonra daha dört ay altıncı orduya kumanda ederek Şark vilâyetlerinin İngilizler tarafından işgaline mâni oldum. Orduların işgal edilen diğer kumandanlar kâmilen İstanbul'da dönmüşlerdi. Nihayet benim ordum da lâğvedilerek İstanbul'da çağırıldım. 1919 senesi mart iptidasında İstanbul'da gelince Haydarpaşa istasyonunda İngiliz polisi beni tutarak Musul cephesinde kendilerine kafa tuttuğumdan dolayı Malta'ya sürdü. O zaman İtilah ve Terakki kabinesi erkânı da yakalanarak Bekiraga bölüğüne konmuşlardı. Onlar da benim arkamdan Malta'ya sevkolundular.

Eski altıncı ordu kumandanı Emekli general Ali İhsan Sâbis

Suriyenin işgaline başlandı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ümidini vermektedir. Bahis mevzu olan hür Fransız kitalarının miktarı ve ne gibi serâit içinde Suriyeye girmiş olduğu bannemektir.

Eden bir Fransız albayı
Londra, 21 (a.a.) — Suriye hududundan mistakîl Fransız ajansına gelen bir telgrafa göre maruf bir albaya kumandasında bulunan bir Fransız subayının Suriyeye girmiş olan hür Fransız kuvvetlerine itihak ettiğine dair emareler vardır.

Filistin geçen Fransız tayyareleri
Hayfa, 21 (a.a.) — Suriye hududundan gelen sayılara göre, bazı Fransız pilotları tayyarelerle beraber Suriyeden uçarak civar müfettihi meydanlarına inmişlerdir. Fransız hava kuvvetleri mensup yüksek rütbeli bir subay Vichy'den Beyrut'a gelmiştir. Bu subay general Dentze gönderilen talimatı hâmil bulunmaktadı.

Fransız hava nazırı Beyrut'a
Vichy, 21 (a.a.) — D. N. B. : Fransız hava nazırı general Bergery şimal Afrikada yaptığı teftiş seyahatini bitirdikten sonra pazartesi akşamı tayyare ile Tunus'tan Beyrut'a gitmiştir. Hava nazırı tayyare meydanında Fransız fevkalâde komiseri general Detz ve Suriye hava kuvvetleri kumandanı general Jannequin tarafından karşılanmıştır.

Hükümetin emri mucibince, general Bergery Suriye fevkalâde komiseri ile birlikte hava hücumlarına karşı Suriyede ne gibi tedbirler alındığını teftiş edecektir.

Almanlar İngilizler Dünde Girde 7000 paraşütçü indirdi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Dük D'Aosta, Amba Alagiden emre olarak olmak hususunda ısrar etmiştir. Dük'ün bir şefe yaklaşan bu hareketi, düşman memleketine iltica için vatanı terkeden Rudolf Hessin hareketini hatıra getirmektedir. Hasımların defterini takdiri etmesini bilen İngilizler enerjik bir muharip olarak hareket eden Dük D'Aostaya lâ-yık olduğu şerhî muameleyi yapacaklardır. Mahsur kalan askerlerin cesaretime rağmen maruz kalınan şartların ümitsiz bir halde soktuğu mukavemeti faydansı o'aragün Dük D'Aostanın bir müddet evvel takdir ettiği hatırladadır. Fakat o zaman Roma her şeyi rağmen müca-deleye devam edilmiş için emir vermişti. O zaman bu emir verilirken acaba müharipin maksadı ne idi? Bu maksadın lüzum-suz fedakârlıklar bahasında da ol sa İngiliz kitalarını kabul olduğu kadar uzun müddet Habesistanda tutarak Libya'daki Almanların Musira doğru taarruz etmelerine müsait fırsat vermek o'duğu tahmin edilebilir. İtalyan askerleri mukavemet etmiş, fakat Alman askerleri Musira ilerleyememişlerdir, Dük D'Aostanın teslim olması, Libya'daki Alman hareketinin iyi bir neticeye bağlanmayacağına anlaşılması olmasınca olacaktır.

Girde ne kadar asker çıkarıldı?
Londra, 21 (a.a.) — Reuter: Salâhiyettar bir kaynaktan bildirildiğine göre, dün bütün gün hava yolu ile nakledilmiş olan düşman kitalarının Girde ihraç teşebbüsleri ile birlikte, deniz yolu ile ihraç teşebbüsleri de yapılmıştır. Tahmin olduğuna göre, hücum bugün de devam edecektir. Fakat vaziyete tamamiyle hâkim bulunulduğu salâhiyettar kaynaktan bildirilmektedir.

Vaziyete hâkim bulunulduğu, her paraşütçünün ve hava yolu ile nakledilmiş askerin teminlenmiş olduğu demek değildir. Başka Alman kitaları nakliye tayyarelerinin Girde yere inmelerinden evvel düşürülmüş olduğu sanılmaktadır.

İngiliz Başvekilinin Verdiği malûmat
Londra, 21 (a.a.) — Avam Kamarası bugün toplanıp toplanmaz başvekil Giritteki vaziyete dair aldığı son haberleri bildirmiştir.

Başvekil Churchill ezümle sunuları söylemiştir:
— Suda koyunda hava yolu ile nakledilen kitalar dün saat 16/40 da yeni hücumlar yapmışlardır. Takriben 3,000 kişi yere inmişse de saat 18/30 da bunların büyük bir kısmı esir edilmiş veya öldürülmüş bulunuyordu. Çarpışmalar devam etmiş ve saat 21 de vaziyete hâkim olduğumuz bildirmiştir.

Lücum Stuka pike bombardıman tayyareleri tarafından yapılmış ve bunları Messerschmitt tayyareleri ile planörler ve paraşütçüler takip etmiştir. Kandiy ve Regu mîntakalarına paraşütçülerin hücumu saat 17/30 da başlamıştır. Bundan başka asker nakleden pek çok tayyare de yere inmiştir. Bunların

İrakta şiddetli çarpışmalar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
tayyareleri Musul civarında bir garı da bombardıman ederek ve bir çok kimselerin ölümlüne sebebiyet vermişlerdir. Üç İngiliz tayyaresi de dün Majdalangan bombardıman emişse de mîlhim hasar yapmamışlardır.

Kudus, 21 (a.a.) — Reuter:
Hababiye civarındaki son muharebelerde esir edilen Irak subay ve askerleri Irak hâdiseleri hakkında hayretlerini bildiriyorlar. Bunlar Hababiye'ye gıda manevra yapmak için gönderildiklerini ve orada işeleri için hiç bir tertibat alınmadan bırakıldıklarını bildirmişlerdir. Bunlar Irak hürriyetinin Al-manlara satılmış olmasından dolayı nefret ve infiallerini bildirmekte ve meşru hükümdarları olarak teftiş ettilerini nâibetle karşı sadakatlerini teyit etmektedirler.

Erdün Emirinin yeni beyanatu
Ludis, 21 (a.a.) — Emir Abdullah orta şarkta bir yerde Reuter ajansının muhabirine şu beyanatu vermiştir:

— Aldığım esasî malûmat Irak milleti Irak ordusundaki subayların ekseriyetinin Irak'taki yeni hükümeti takbih ettiğini göstermektedir. Millet ve bu subayların ekseriyeti Irak kanunu esasına ve merhum Faysal tarafından Büyük Britanya ile akdedilmiş olan ittifak müahedesine sadık kalmaktadır. Irak milletinin bu hissiyatını teyit etmesi muhtemeldir.

Emir Abdullah, hükümet darbesinin yabancı devletlerin he-sabına hareket eden bir aruç insan tarafından yapıldığını ilâ-etmiştir.

Almanlar İngilizler Dünde Girde 7000 paraşütçü indirdi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Dük D'Aosta, Amba Alagiden emre olarak olmak hususunda ısrar etmiştir. Dük'ün bir şefe yaklaşan bu hareketi, düşman memleketine iltica için vatanı terkeden Rudolf Hessin hareketini hatıra getirmektedir. Hasımların defterini takdiri etmesini bilen İngilizler enerjik bir muharip olarak hareket eden Dük D'Aostaya lâ-yık olduğu şerhî muameleyi yapacaklardır. Mahsur kalan askerlerin cesaretime rağmen maruz kalınan şartların ümitsiz bir halde soktuğu mukavemeti faydansı o'aragün Dük D'Aostanın bir müddet evvel takdir ettiği hatırladadır. Fakat o zaman Roma her şeyi rağmen müca-deleye devam edilmiş için emir vermişti. O zaman bu emir verilirken acaba müharipin maksadı ne idi? Bu maksadın lüzum-suz fedakârlıklar bahasında da ol sa İngiliz kitalarını kabul olduğu kadar uzun müddet Habesistanda tutarak Libya'daki Almanların Musira doğru taarruz etmelerine müsait fırsat vermek o'duğu tahmin edilebilir. İtalyan askerleri mukavemet etmiş, fakat Alman askerleri Musira ilerleyememişlerdir, Dük D'Aostanın teslim olması, Libya'daki Alman hareketinin iyi bir neticeye bağlanmayacağına anlaşılması olmasınca olacaktır.

Girde ne kadar asker çıkarıldı?
Londra, 21 (a.a.) — Reuter: Salâhiyettar bir kaynaktan bildirildiğine göre, dün bütün gün hava yolu ile nakledilmiş olan düşman kitalarının Girde ihraç teşebbüsleri ile birlikte, deniz yolu ile ihraç teşebbüsleri de yapılmıştır. Tahmin olduğuna göre, hücum bugün de devam edecektir. Fakat vaziyete tamamiyle hâkim bulunulduğu salâhiyettar kaynaktan bildirilmektedir.

Vaziyete hâkim bulunulduğu, her paraşütçünün ve hava yolu ile nakledilmiş askerin teminlenmiş olduğu demek değildir. Başka Alman kitaları nakliye tayyarelerinin Girde yere inmelerinden evvel düşürülmüş olduğu sanılmaktadır.

İngiliz Başvekilinin Verdiği malûmat
Londra, 21 (a.a.) — Avam Kamarası bugün toplanıp toplanmaz başvekil Giritteki vaziyete dair aldığı son haberleri bildirmiştir.

Başvekil Churchill ezümle sunuları söylemiştir:
— Suda koyunda hava yolu ile nakledilen kitalar dün saat 16/40 da yeni hücumlar yapmışlardır. Takriben 3,000 kişi yere inmişse de saat 18/30 da bunların büyük bir kısmı esir edilmiş veya öldürülmüş bulunuyordu. Çarpışmalar devam etmiş ve saat 21 de vaziyete hâkim olduğumuz bildirmiştir.

Lücum Stuka pike bombardıman tayyareleri tarafından yapılmış ve bunları Messerschmitt tayyareleri ile planörler ve paraşütçüler takip etmiştir. Kandiy ve Regu mîntakalarına paraşütçülerin hücumu saat 17/30 da başlamıştır. Bundan başka asker nakleden pek çok tayyare de yere inmiştir. Bunların

Ankara Haberleri

Maliyede nakil ve tayinler

Ankara 21 (Hususi) — Maliye Vekâletinde yeni tayin ve nakiller yapılmıştır.

Varidat Umum Müdürlüğü şube müdürü Nihat 70, Balu varidat müdürü Ürfi 60, Tokat varidat müdürü Mustafa 50, tahsilat müdürlüğü kontrol memuru Medina 40, merkez muhasebeciliği tahakkuk şube müdürü Esad 40 lira aslı mağa terfi etmişlerdir.

Tezvi arazi komisyonu reisliklerine Şikri, Nuri, Numan, Hüsnü, Nihad, İhsan 150 şer Salihaddin 175 lira maasla tayin edilmişlerdir.

Tezvi arazi komisyonu azalıklarına Nuri 150 İsmail, Salihaddin 125 şer lira maasla ve fen memurluklarına da Nail, İbrahim, Şikri, Şerif, Fethi 150 şer lira maasla tayin edilmişlerdir.

Nakil olunanlar
Manisa varidat müdürü Saip Zonguldak varidat müdürlüğüne ve Samsun müdürü Murad da Manisa, Kültahya tahsil şefi Halid Tavtan mal müdürlüğüne, Dörtöl mal müdürü Hümi Muhasebat Umum müdürlüğü memurluğuna, vergiler teyiz komisyonu azalıklarına vahid, Seyhan varidat kontrol memuru na, İstanbul tahakkuk şube memuru İhsan maaslarla nakledilmişlerdir.

Anadoludaki meccanî talebe

Ankara, 21 (Hususi) — Anadolu merkezlerinde bulunan daime meccanî levli talebenin İstanbul'da bir mektepte tecemmü etti-rilmesi muhtemeldir.

Tayinler

Ankara, 21 (Hususi) — Ankara, İzmir grupu Sicil Müdürlüğüne Samsun Sicil Müdürü, Samsun Sicil Müdürlüğüne İzmir Sicil Müdürü Yânnî, Erzurum Sicil Müdürlüğüne Edirne Kadastro Müdürü Esref, İstanbul Şahiye Müdür muavini Dr. Aziz Erzurum Şahiye Müdürlüğüne, Divanı Muhasebat mürahiplerinden Muhtar İstanbul Posta, Telgraf Muhasebeciliğine tayin olundular.

Resmî harp tebliğleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ve malzemece ağır zayıya uğramıştır.

20 Mayıs gecesi Alman tayyareleri Malta üssünü bombardıman etmişlerdir. Batarya,ara ve projektörleri isabetler kaydedilmiş, yangınlar çıkmıştır. İki düşman tayyaresi yerde yakılmıştır. Bir İngiliz tayyaresi bir hava muharebesinde düşürülmüştür.

Şarkî Akdenizde torpil tayyarelerimiz 10 bin tonluk bir kruvazöre bir torpil isabet ettirmişlerdir.

Şarkî Afrikada kayde değer bir şey yoktur.

Malasplina ismindeki denizaltı Atlantikte 7750 tonluk Riccon ismindeki düşman vapurunu batırmıştır.

İngiliz Resmî Tebliği
Kahire, 21 (a.a.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği: Libya'da, Tobrukta vaziyette hiç bir değişiklik yoktur. Sol-lun mîntakasında, motorlu keşif kolları, yeniden düş-manı şiddetli surette hırpalamışlardır.

Habesistanda, dük d'Aoste, refakatinde bes general ve bir miktar yüksek kumay subayı olduğu halde, Amba - Alagi mîntakasındaki bütün teçhizatın teydidinden sonra, dün teslim olmuştur. Bu mîntakadaki muharebe esasındaki ve müteakiben alınan esirlerin miktarı 18 bin ile 19 bin arasında-dır.

Adis - ababennin cenubunda halen devam etmekte olan göl-gel muharebesinde, kitalar, iki firkanın bakayasından mürek-kub bulunan düşman kuvvetle-rine şıratle yaldızmaktadır.

FIKRA Bağdad'a Vali olmanın tek şartı ?

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Talât Bey beklediği bu teklife karşı şaşalamadan:

— Şerif hazretleri! der, malûmu âlimizdir ki Bağdad valiliği çok zor bir iştir. Deyme kişi oraya hâkim olamaz.

Şerif itiraz ve ısrar edince Talât bizzat daha açıklar:

— Vali olabilmek için tahsil ister.

— Ben Üsküdar rüstiyesinde okudum, şehadetnamem de var!

— Oyle amma, yetmez. Vali olmak için yüksek tahsil lâzım. Sonra bu bir bareme tâbidir. Önce maiyet memurluğu etmeli, kaymakamlıkta ehliyet ve lüdem sahibi olmalı. Ondan sonra mutasarrıflık. Doha sonra üçüncü sınıf valî. Ondan sonra ikinci sınıf. Ve nihayet birinci sınıf vilâyet olan Bağdada valî.

O dakikaya kadar nazik konuşan şerif sırtlanır:

— Fakat uyarı beyefendi! der. Benim kadar tahsili olan bazı zevatın nazırlığa çıktıklarını görüyorsunuz!

— Anladım. Beni kasdetmek istiyorsunuz. Fakat ben bu makama bir tek şarta malik olduğum için geldim. Ben o şartı muhafaza ettiğime göre yakında sadrazam da olacağım!

O tek şartı bize de bildirseniz de biz de ona uyarak Bağdadada vali olsak.

— Hay hay. Ben buraya gelmek için kellemi koşturmuşum. Ve kellemi koşturduğumda tutmasını bildiğime için sadrazam olacağım. Eğer bu şartı size de becerebilirsanız hemen Bağdada vali tayin edeyim!

Şerif iki hüküm ve köksök çıkar. Dedim ki Bağdada vali olmak epeyce zor bir iştir.

Siyasî tetkikler

(Baş tarafı 4 üncü sayfa)
Fransız (Kamerun) müstemlekesi de birinciteğrimin altında, Fransız (Ekvator) ü de biraz sonra hür Fransızlar sınıfinda yer alıyorlardı.

Hür Fransızların kuvveti
General (de Gaulle) Belçika Kongusunda bir teftiş seyahati yapıptktan sonra Londraya avdet ettiği zaman hür Fransız kuvvetleri hakkında resmî beyanatta bulunmuştu. Bu beyanata göre General (de Gaulle) ün kara kuvveti muntazam, mülâlem ve tam kadro (55.000) kişiden mürekkeptir. Hür Fransız deniz kuvvetleri ise 30 harp gemisinden ibarettir. Generalin emrinde (1000) tayyareleri ve 160 ticaret gemisi vardır. Fransız Hindistanında, Amerika ve Avustralyada birçok Fransız müstemlekesinde mevcut fabrikalar, tezgâhlar da hür Fransızlar hesabına çalışmaktadır.

Hür Fransızların tekdiz istasyonları, fikir ve kanaatlerini nesrede gazeteleri de vardır.

İste (Vichy) hükümetinin Almanlarla işbirliği yapması üzerine İngilizlerle birlikte bu işbirliği aleyhinde cephe alan hür Fransızlar hakkında bilinen şeyler yukarıda anlatılmızmızdan ibarettir.

Dün, cenuptan terakki eder. İleri kitalarımız, düşman dündarları ile şiddetli bir çarpışmadan sonra, aralarında birisi Liva kumandanı olmak üzere bir miktar esir almışlardır.

Somalinin şimal şarkî köşesinde, Tohen şehrine iltica etmiş olan bir kaç yüz İtalyan esir edilmiştir.

Askerî Bahisler

(Baş tarafı 3 üncü sayfa)

düşman tarafından münferak olan kâsire seddedilmiş yolları açmak emrinde bir lâhza tereddüt etmeksizin ve gârimaksızın icap eden tedbirleri ahp oradan kurtulmağı bilme- li; geçip gitmeli ve emredilen hedefe ve mevzeye yetişmelidir. Erlerin içme sularını, çaylarını, çorbalarını ve tayinlerini vaktinde yetiştirmek; daha fazla istirahat ve uykularını, temizlik ve sıhhi dakikalarını temin ve teşhil edici programlar ve emri yevmiler teşkilât kudretinin makbul yüzüdür.

Açık ve muhafazasız ovalarda düşman hava taarruzlarına uğruyan değerli kıt'asının tahaf fuz çarelerini bilen ve hücumların şekil ve istikametlerine göre erlerini koruyacak bir kumandan ne büyük sevgi; takdir ve hürmete layıktır. Harbe tutuşan kıt'asına düşman teşkilâtını ve plânlarını sezerek nek muvafık kararlarla mukabele edilmesini bilen ve müessesir müdafaa veya taarruz tarzlarını hazırlayan sefler galebeyle daha yakın olduklarına inanmalıdır.

(Teşkilât kudreti), düşmanda mevcut eslihyaya muadil ise daha sağlam ve yüksek maneviyatla mukabele etmek veya mütefevvik silâhlarla üstünlüğü ele geçirmeye çalışmaktır.

Memleket nafia teşkilâtının vakti hazarda hazırlandığı mü-nakalât yolları harp halinde hemen askeri yollara inkılâp eder.

Her devlet, hemhudut bulunduğu diğer memleket sınırlarına doğru biri (gidis) diğeri (geleş) olarak ve icabında mühim geçit ve viraj noktaları dinamiğe berhava edilecek kara yolları = çöşeler bulunmalıdır ki, ileri ve geri hareketi askeriye yapıldığı sırada izdihâm dolayısıyla "tıkaç", hâsil olmasın...

Zira bugünkü nihayetsiz hava taarruzlarında demiryolları, köprüler, tüneller rasatların dübinlerine en evvel hedef teşkil ederek tahrip kılınmak ihtimalleri her an mevcuttur.

Teşkilât kudretine son misal olarak bir geçit resminde, bir manevrada tunc yüzüli heybetli erlerden müteşekkil ve mükmemel teçhizat bir alayın sanli sarmah sancaklarıyla ve başta boru trampetelerle milletin önünden yerleri sarsarak geçtiği enada duyulan büyük hevcan derecesi hep muntazam teşkilât kudretine ölçülür.

Binaalevî (teşkilât), bütün mânasile hakikî kuvvet ve zaferdir...

Basınbirliği mensuplarına

Türk Basın Birliği İstanbul Müntakası Reisliğinden:

1 — Basın Birliği Müntaka kongresi 7 Haziran 1941 cumartesi günü saat 13.30 da Eminönü Halkevi salonunda toplanacaktır. Birlik âzasının o gün o saatte kongremize gelmelerini rica ederiz.

2 — Basın mensupları arasında ölümlü vukuunda yardım laşma maksadıyla başlanan teğebbüs müsbet netice vermiştir. Merkez heyetinizin hazırladığı mukavele Ankarada Basın mensupları tarafından imzalanmış ve iştirak etmek isteyenlere imzalatılması için mukavelenamelerden bir miktarı da buraya gönderilmiştir.

Mukavelenin esası bir ölüm vukuunda cenazenin kaldırılması ve geride kalanlara âcil bir yardım yapılması için bir lira vermektir ibarettir.

Mukavelenameler ve buna bağlı olması lâzım gelen matbu mektuplardan gazete ve mecmua idare memurlarına yetecek kadar bırakılmıştır. Mukavelenamenin arkasında iştirak şartları yazılmıştır.

Birliğin gerek aslı ve gerek yardımcı âzası ile fiilen gazete ve mecmualarda devamlı bir şekilde çalışmakta olup ta bu işi meslek itihaz etmiş bulunduğu halde vaziyetleri birlik kanununun hükümleri dışında kalmış olan bütün memurlar ve atölye sefleri bu mukaveleye iştirak edebilirler.

15 Haziran 1941 tarihine kadar imzalı mukaveleriyle buna bağlı mektupları gelmiş ve birer liralık yardımları İş Bankası merkezinde açılmış olan 2381 numaralı hesaba yatırıldığı anlaşılmış olanların adları ilk devrenin yardım listesine yazılacaktır.

Basın mensubu arkadaşlarımızın bu mukavelerden birini kendi idare memurlarında, orada kalmamışsa müntaka merkezinden almalarını ve pullayıp imzalandıktan sonra para ile birlikte Ankaraya yollamalarını rica ederiz.

Bu yardım parası yekünunun kullanılmasına geçinden ihtiyaç hâsıl olması pek temenni edilmele beraber herhangi müessesir bir hâdiseye karşısında kâfi derecede yardıma hazırlanmış olmanın ıztırabını çekmemek için mukaveleye iştirakde acele edilmesini hatırlatmayı bir meslek vazifesi biliriz.

Askerî İşleri

Eminönü Yeri As. Şubesi:

1 — 2 Haziran 1941 günü yedek subay ve askerî memur ve san'atçıların senelik yoklamaları başlayacaktır. Ve bu yoklama 20 Haziran 1941 günü nihayet bulunmuş olacaktır.

2 — Her yedek subay, yoklamaya bizzat gelmek mecburiyetindedir. Gelirken nüfus cüzdanı, askerî hizmet vesikasını, sıhhi subaylarda diploma ve ihtisas vesikalarıyla birlikte subeye gelecektir.

3 — Ahvali sıhhiyeleri dolayısıyla subeye gelmeyecek derecede hasta olanlar bulunursa bunlar (mahallî hükümet tabiplerinden alacakları musaddak raporu gönderecekleri taahhüt lü mektuba bağlayarak ve subeye kayıtlı bulunduğu defter sıra numarasını bildirmek suretiyle subeye göndereceklerdir.

4 — Şube müntakası haricinde olup ta yoklamalarını yaptıracak olanlar istenilen vesaik bir dilekçe ile buldukları mahallin şube başkanlığına müraacaat ve yahut mektupla subeye göndereceklerdir. Vesaik (hal tercümesi, terhis tezkeresi, nüfus kütüğünde kayıtlı olduğu mahalle cüt ve sahife numaralarını bildireceklerdir).

5 — Yoklamaya gelmeyenler veya usulüne tevfiikan mektupla yaptırmayanlar 1076 sayılı kanunun maddesi mahsusuna göre 50 lira cezaya tâbi tutulacaklardır.

6 — Bu yoklamalarda aşağıdaki vesaik asıllarıyla birlikte ve tasdikisiz olarak beraberlerinde bulundurulacaktır. A — Terhis tezkeresi, tekaüt emri ve diğer askerî vesaik. B — Nüfus cüzdanı, 2 şer fotoğraf, umumi ahvali sıhhiye raporu. C — Mühendis, kimyagerlerin hangi subelerde ihtisasları bulunduğu. (Su, elektrik, yol, inşaat), gibi vesaikler.

7 — Her subay mahallî Eminiyet Amirliğinden fotoğrafı ve tasdikli bir ikamet senedi getirecektir.

8 — Her smf için tayin edilen günlerde yoklamaya gelmesince riayet etmesi ilân olunur.

Sabah, Öğle ve Akşam Her Yemektan Sonra



Vaktında ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

SANİN
DIŞ MACUNU İLE FIRÇALAYINIZ

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 675 adet iskarpin, 58 adet fotin olmak üzere ceman 768 adet ayakkabı alımp kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 20/5/1941 pazartesi günü saat 11 de B. Postabane binası karşısında Valde han ikinci katta 23 No. da idaremiz umumî depo muhasibliği odasında toplanan alm, satım komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen bedel iskarpinler için beheri 675 liradan ve fotinler için 675 liradan olmak üzere ceman 6922 lira ve muvakkat teminat 4413 lira 65 kuruştur.

Tebliğlerin nümunesi ve ferah şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yazarak üzere çamaşa günlerinde B. Postabane binası birinci katta idari kaleim levazım kısmına ve eksiltme saatinden bir saat evveline kadar da 2460 No. lu arıtma ve eksiltme ve ihale kanununun tarifata göre hazırlanmış olmak üzere gelen mektuplarını 941 mali senesi için müteber Ticaret Odası vesikası, muvakkat teminat mektubu ve teklif mektubuna mehtevi olarak İstanbul B. Postabane binası birinci katta idari muvakkat odasında bulunan Md. Lük olan, satım komisyonu başkanlığına numaralı mektub mukabilinde tevdi eylemeleri. <3597>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1886. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası. Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraat ve Ticaret her yeni banka muameleleri. Para biriktirmeye 28800 lira ikramiye veriyor.



Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lira bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lira	100 adet 50 Liralık 5.000 Lira
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DIKKAT: Hesaplarındaki paraları bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşler için ikramiye çıktıktaki takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesi

Kartal Tarım kredi kooperatifine elli lira ücretle bir ıgar alınacaktır. Taleplerin en az orta tahsilatı bitirilmesi eminaları şarttır. 26 Mayıs günü saat 10'de kadar Karaköyde kâin bankamızın kooperatif servisine müracaat edilmesi. <3946>

9 — 2 Haziran pazartesi gününden 4 Haziran çarşamba akşamına kadar bütün rütbe tabib, harita, eczacı, kimyager, veteriner, levazım, subaylar.

10 — 5 Haziran perşembe gününden 7 Haziran cumartesi gününe kadar topçu, ölme, işçilik, hesap memuru, muamele memuru, süvari, Nakliye, istihkâm subayları.

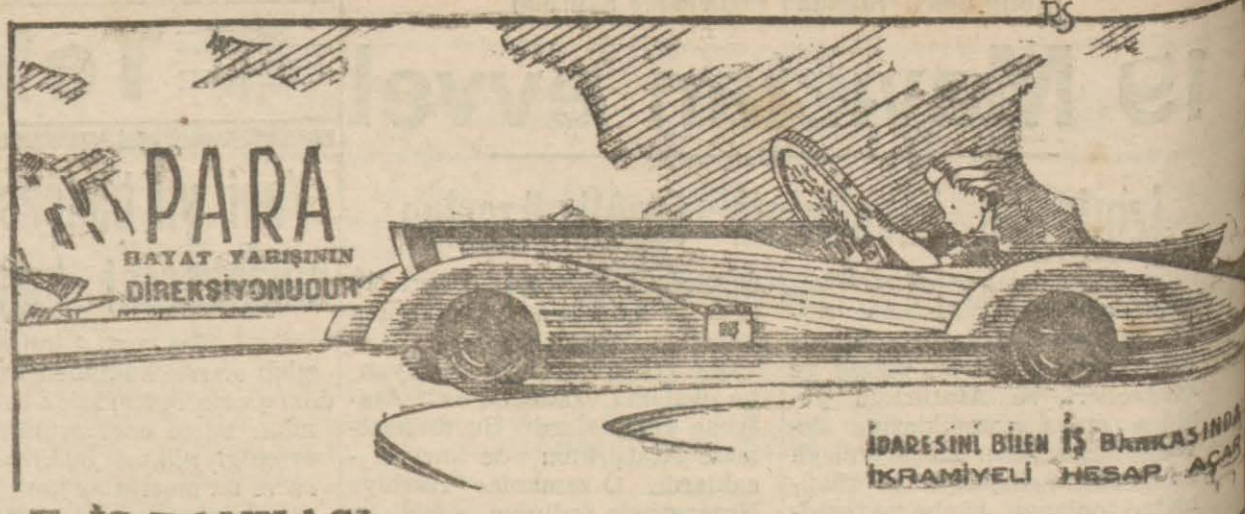
11 — 8 Haziran pazartesi gününden 11 çarşamba akşamına

kadar Dişçi, Sanayi harp, deniz, jandarma, muhabere, oto, hava, demiryol, subayları.

12 — 12 Haziran gününden 14 cumartesi gününe kadar: Demirci, makinist, kamacı, marangoz, imam, sarıç, mimar, muzika, adli müşavir.

13 — 16 Haziran pazartesi gününden 19 perşembe akşamına kadar: Piyade subayları.

14 — 20 Haziran cuma günü general, ve kurmaylar.



T. İŞ BANKASI Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğrin tarihlerinde yapılır.

1941 İKRAMİYELERİ

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira
3 » 1000 »	= 3000.— »
2 » 750 »	= 1500.— »
4 » 500 »	= 2000.— »
8 » 250 »	= 2000.— »
35 » 100 »	= 3500.— »
80 » 50 »	= 4000.— »
300 » 20 »	= 6000.— »

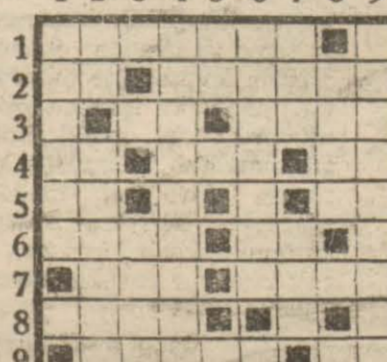
ZAYI

İstanbul Davutpaşa kışlasında (81) inci alayın birinci taburunun üçüncü bölüğünde askerliğini yaptığına dair almış olduğum terhis tezkeremin ziyaa uğradığı ve hükmi olmadığını ilân ederim.

İstanbul Beyazıt Derinkuyu

İhbal sokak No. 4
Salih oğlu Süleyman

BULMACA

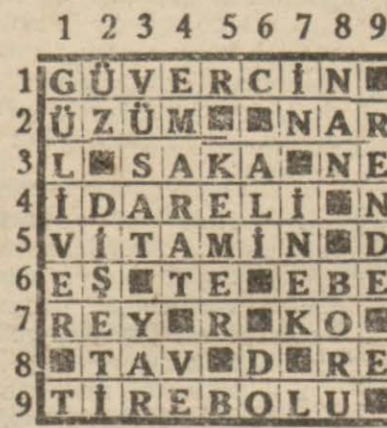


Soldan Sağa:

- 1 — Bir Avrupa memleketinin merkezi.
- 2 — Etmek yapılır, tarihte meşhur bir kumandan.
- 3 — Kırmızı hastalara verilir.
- 4 — Bir nota, iyi zaman.
- 5 — Bir hastalık, bir harfin okunuşu.
- 6 — Demir kutu, genişlik.
- 7 — Sağır, yemek.
- 8 — İyi bağlanmış.
- 9 — Çakan, bir rakam.

- Yukarıdan aşağıya:
- 1 — Çeşmelerde bulunur.
 - 2 — Bir rakam, fasıla.
 - 3 — Su taşır.
 - 4 — Tehacüm.
 - 5 — Bir rakam.
 - 6 — Şehir idaresi.
 - 7 — Kâhın kuması, bir meyva.
 - 8 — Külhanbeyi.
 - 9 — Bildirmek.

(Evvelki bulmacanın haHı)



İstanbul Vakıflar Direktörlüğünden

Semt ve mahallesi	Cadde ve sokağı	No. su	Cinai
Çemberlitaş Molla Fenari.	Mahmudiye	7	Hane
Aksaray Baba Hasan Aloni.	Cami	1-1	Cami içinde iki oda
Edirnekapi Karabaş	Sarımağık		Keçiçi Piri Ca.
Çarşıda Sura odalar ham	Üst katta	2	Oda
Dayahatun, Yaldızlı han	Orta katta	6	»
Çakmakçılarda Küçük Yeni han.	İkinci katta 9, 9/1, 9/2		»
Sarıtaşa Mirahor	İlyasbey	187	Dükkan
Çarşıda Perdehâci han sokağında		21	Dükkanın 1/2 hissesi
	Oncuoluğu	14	Dükkan
Mahmutpaşa Yeşildirek		20.18	İki dükkan
Sultan odaları		24-22	Dükkan
Yeniçeri Kâtip Kasım		57-59	»
Çarşıda Kahvehane		4	»
Çarşıda Kazalarda		77	»
Sultanhamam Saka çöğme		4.36	Baraka
Şehremini İbrahim çavuş	Cami	14-16	Arsa

Yukarıda yazılı mahaller 942 senesi Mayıs sintonina kadar kiraya verilmeğe üzere ilânla kontumizasyon 30 Mayıs 1941 Cuma günü saat 10 eşte yapılacaktır. İstekiller Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Bünyesinde Vakıf Akademi kalemine gelmeleri. (3894)

BORSA

21 Mayıs 1941

Açılış ve kapanış

Londra	1 Sterlin	5.32
Neuyork	Dolar	132.20
Cenevre	İsviçre Frk	30.0875
Atina	Drahmi	0.995
Madrid	Pezeta	12.29
Yokohama	Yen	31.0175
Stokholm	İsviçre krot	30.6275

ESHAM ve TAHYİLÂT

İkramiyeli % 5 1938	19.20
Sivas - Erzurum I	19.35
Sivas - Erzurum 2 ilâ 7	19.60

Yeni neşriyat

Yüzgörümlüğü

R. Gökalp Arkin, 2 senelik şiirlerini bu isim altında neşretmiştir. Turnalar, Bahar bitti, Güz bitti, Saçlarına ak düştü gibi son iki senenin en çok sevilen şarkıların şairi bu kitabında musiki üstadlarına daha bir çok yeni gütteler kazanmıştır.

Şiir meraklıları, yüz görümlüğü isimli kitaptan edinmekten kendilerini alamayacaklardır.

Bütün okuyucularımıza Yüz Görümlüğüni tavsiye ederiz.

RADYO

22 Mayıs 1941

7.30 Program.	18.40 Müzik
7.33 Müzik	19.00 Konuşma
7.45 Haberler	19.15 Müzik
8.00 Müzik	19.30 Haberler
8.30 Evin saati	19.45 Müzik
12.30 Program	20.15 Radyo gazete
12.33 Müzik	tesit
12.45 Haberler	20.45 Müzik
13.00 Müzik	21.00 Konuşma
13.15 Müzik	21.10 Müzik
13.30 Müzik	21.25 Konuşma
19.00 Program	21.40 Müzik
18.03 Müzik	22.30 Haberler
18.30 Ziraat	22.45 Müzik
	23.25 Kapanış

Sa. Ş. A. Cemalettin Saraçoğlu
Neşriyat Müdürü: Macit Çetin
Basıldığı yer: (H. Bekir Güneşler ve A. Cemalettin Saraçoğlu matbaası)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

Cinai	Miktar	Muhammen bedeli	% 7.5 teminat	Lira Kr.
Voleybol topu	23 Adet			
Basketbol topu	18 »			
Sağlık topu	9 »			
Pingpong masası	11 »			
komple				
Pingpong raketi	70 »	4979 35	273 50	Açık
Pingpong topu	78 Düzme			
» ağ	13 Adet			
» mensesi	26 »			
Top pompası	9 »			
Atlama ipi	120 »			
Jirnaştık iskarpini	1260 Çift			

I — İdaremizin spor teşkilâtında kullanılmak üzere yukarıda yazılı miktarları yazılı 11 kaleim spor levazım açık eksiltme usulile satın alınmış ve 378.50 lirasıdır.

II — 11 kaleim muhammen bedeli 4979.85 lira muvakkat teminat 378.50 lirasıdır.

III — Eksiltme 27/5/1941 salı günü saat 11 de Kabataşta Levazım mübayaat şubesindeki alm komisyonunda yapılacaktır.

IV — İskarpinler hariç diğer nümüneler idaremizin Cibali tıbbi kasasında görülebilir.

V — İstekillerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7.5 teminatlarla birlikte mezkûr komisyonu müracaatları. <3873>



Seatleri katıyen şaşmaz ve saatlerini şaşırtnaz. İsrarla saatleri arayınız.

Deposu:
Z. SAATMAN
Sultanhamam Camiibaşı
İstanbul

Devlet Demiryolları İlanları

Muhammen bedeli 22.500 (yirmi iki bin beş yüz) lira olan Sivas demiryolları ve teferriatı 7 Temmuz 1941 Pazartesi günü saat 15.30 da zarf usulile İncekara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1687,50 (Bin altı yüz seksen yedi lira beş yüz) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeye zorundadırlar.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Sivas'ta Tesellim ve Sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (3894)